

آزمون ۷ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - مرحله پنجم (۱۴۰۰/۱۰/۲۴)

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۱ درست است.
واژه‌هایی که در هر گزینه نادرست هستند و اصلاح و تکمیل آن‌ها عبارت‌اند از:
(۲) مزاحم ← منسوب به طفیل، آن که وجودش یا حضورش، در جایی، وابسته به وجود کس یا چیز دیگر است.
(۳) طربناک (مورد اضافه و نادرست: طربناک به معنی شادمان و مسرت‌بخش است).
(۴) برترین ← برتر.
۲. گزینه ۲ درست است.
معنی واژه‌ها به ترتیب:
قندیل (چراغ - چهل چراغ) جسیم (خوش‌اندام) تاک (رز - درخت انگور) روی (مجازاً امکان - چاره)
دارملک (سرزمین - پایتخت - دارالملک) مدام (می - پیوسته - همیشه) دمساز (مونس - همراه - درآشنا)
موارد (ه - و) مرجعی در بین واژه‌ها ندارند.
۳. گزینه ۳ درست است.
واژه‌هایی که غلط معنی شده‌اند و اصلاح آن‌ها:
(به یغما رفتن: غارت شدن) (نشئه: کیفوری - سرخوشی - سرمستی) (بن: درختی خودرو و وحشی که در برخی نقاط کوهستانی ایران می‌روید - پسته وحشی) (قاش: قسمت برآمده جلوی زین - قاج - کوهه زین)
(تموز: ماه دهم از سال رومیان - ماه گرما - تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی)
(غایت القصوی: حد نهایی چیزی - کمال مطلوب) (بنان: انگشت - سرانگشت)
۴. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۱) صریر ← سریر * هارسی ← حارسی
(۳) عمارت ← امارت * خزلان ← خذلان
(۲) انتدام ← انتظام * غاصر ← قاصر
(۴) مستطر ← مستتر
۵. گزینه ۳ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
قدر ← غدر * تتاول ← تطاول * برخواستند ← برخاستند * عظمش ← عزمش * تیصیر ← تیسیر.
۶. گزینه ۱ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۲) حلال ← هلال
(۳) مخزول ← مخذول
(۴) زمیم ← ذمیم
۷. گزینه ۲ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها عبارت‌اند از:
(۱) غزل اجتماعی ← قصیده اجتماعی (۳) قالب قصیده ← قالب قطعه (۴) فرخی سیستانی ← فرخی یزدی
۸. گزینه ۳ درست است.
بررسی موارد خواسته‌شده:
(۱) چون: پیوند وابسته‌ساز * مصراع اول: جمله وابسته * چشم دارم: جمله هسته * که: پیوند وابسته‌ساز محذوف * حلقه بیرون در گردم تو را: جمله وابسته / حضور - در: وابسته مضاف‌الیه هستند.
(۲) گرچه: پیوند وابسته‌ساز * مصراع اول: جمله وابسته * مصراع دوم: جمله هسته / تو: وابسته مضاف‌الیه
(۳) فاقد وابسته مضاف‌الیه / چون: پیوند وابسته‌ساز محذوف * مصراع اول: جمله وابسته * مصراع دوم: جمله هسته (توجه: «چون» در مصراع دوم به معنی «چگونه» است).
(۴) زان که - چو - حروف پیوند وابسته‌ساز * مصراع اول - رفتم هر دو جمله وابسته (با جابه‌جایی در بیت) * «به زاغان دادی

ای گل آشیانم را»: جمله هسته / کوی - تو: هر دو وابسته مضاف‌الیه هستند. (توجه: وابسته وابسته وابسته، وابسته وابسته محسوب می‌شود).

۹. گزینه ۴ درست است.

نوع اجزای جملات بر اساس گذرایی فعل آن‌ها تعیین می‌شود، لذا افعال چهار جزئی عبارت‌اند از:
 (۱) می‌دهد (۴ جزئی گذرا به مفعول و متمم) (۲) نگویند (۴ جزئی گذرا به مفعول و متمم)
 (۳) پرسیدم (۴ جزئی گذرا به مفعول و متمم) (۴) می‌کند (۴ جزئی گذرا به مفعول و مسند؛ عزیزانم توجه داشته باشید که افعال «انجام»: ساختن - گردانیدن - نمودن - فرمودن - کردن) قابلیت گسترده‌ای دارند؛ لذا باید در تعیین نوع و اجزای این دسته از افعال به اجزای موجود در جمله نیز توجه مبذول دارید.

۱۰. گزینه ۲ درست است.

وابسته وابسته در هر گزینه:

- (۱) در گروه اسمی: عنان مرکب تازی‌اش ← تازی - اش (وابسته وابسته)
- در گروه اسمی: گرد سمند او ← او (وابسته وابسته) [مجموعاً ۳ مورد]
- (۲) در گروه اسمی: طاق ایوان خجالت ← خجالت (وابسته وابسته)
- در گروه اسمی: بالای دو رخ ← دو (وابسته وابسته)
- در گروه اسمی: طاق دو ابروی تو ← دو - تو (وابسته وابسته) [مجموعاً ۴ مورد]
- (۳) در گروه اسمی: فکر کار دگران ← دگران (وابسته وابسته) توجه: (علائم جمع و ی ناشناس) وابسته هستند.
- در گروه اسمی: نرگس جادوی تو ← تو (وابسته) توجه: جادو به معنی جادوگر آمده است. [مجموعاً ۱ مورد]
- (۴) در گروه اسمی: شعله آتش سودای رقییم ← سودا - رقیب - من (وابسته - وابسته) [مجموعاً ۳ مورد]

۱۱. گزینه ۲ درست است.

نوع صفات موجود در گزینه‌ها:

- (الف) ناز: بیانی ساده * خوش: بیانی ساده (در نقش قید) * آهوانه: نسبی
 - (ب) سیمین: نسبی * به: صفت برتر * توانا: فاعلی * معربد: فاعلی عربی (که مورد نظر نیست) در فارسی: بیانی
 - (ج) یک: شمارش اصلی * پراکنده - اندوخته: مفعولی * آن: اشاره
 - (د) دل‌بند: فاعلی (که مرخم شده است) * رشته - کشته: مفعولی * بی‌دل: بیانی
 - (ه) رمیده: فاعلی (به معنای «رمنده» از آن‌جا که بن فعل ناگذر به مفعول است، این صفت علیرغم ساختمان ظاهری‌اش، فاعلی محسوب می‌شود).
- به این ترتیب در گزینه‌ها به ترتیب: (۱) هـ (۳) هـ (۴) الف موارد نادرست محسوب می‌شوند.

۱۲. گزینه ۳ درست است.

ابتدا چینش دستوری سروده: با این همه، چشم زنگی شب برای (در برابر) چشم سیه تو، هندو است / به دو چشم تو [قسم می‌خورم] که سعدی چشمی و هزار دانه لؤلؤ دارد.

و اینک بررسی گزینه‌ها:

- (۱) فعل محذوف [قسم می‌خورم] و فعل «است» سه جزئی اسنادی است.
- (۲) «زنگی» صفت و «هندو» مسند جمله است.
- (۳) «تو» مضاف‌الیه و «سعدی» نهاد است.
- (۴) «که» پیوند وابسته‌ساز و «دانه» ممیز است.

۱۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) جناس در (سایل - سیل) * بیت دارای اسلوب معادله است. (مصراع دوم در حکم مثالی برای مصراع اول است) * ولی هیچ مجازی در بیت مشاهده نمی‌شود.
- (۲) جناس بین (بر - سر) * (سر) مجازاً روی - بالا * بیت فاقد اسلوب معادله (مصراع‌ها استقلال نحوی و معنایی ندارند)

۳) فاقد اسلوب معادله – مجاز – جناس

۴) جناس بین (گوش – هوش) * (زبان و گوش) به ترتیب مجاز از سخن و شنوایی * مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است و در نتیجه اسلوب معادله در بیت محسوس است.

۱۴. گزینه ۲ درست است.

تشبیه‌های موجود در گزینه‌ها:

۱) نغمهٔ محبت (می‌تواند اضافه استعاری نیز تلقی شود)

۲) تو مانند برگ (با وجود تشبیه تفضیل (مرجح) مشبه بر مشبه‌به برتری داده شده است.)

۳) آئینهٔ نگاهت – نگاه مانند پیوند صبح و ساحل – لبخند گاه‌گاهت مانند صبح ستاره‌باران

۴) فاقد تشبیه

۱۵. گزینه ۱ درست است.

در ابیات، مجاز – اسلوب معادله و اغراق مشاهده نمی‌شود. بررسی آرایه‌های موجود:

۱) تناقض: بی‌برگی سبب قوت زیاد باشد یک محال عقلی است. * مصراع دوم مثالی برای مفهوم ذهنی مصراع اول است؛ لذا اسلوب معادله برقرار است. (می‌توان دو مصراع معادل را جابه‌جا کرد.)

۲) تشبیه سینه به مجمر (آتشدان)

۳) کنایه: مصراع دوم کنایه از بیهودگی کاری

۴) سجع بین: سنگ – تیر / فتنه – طعنه / بارد – آید / فرق – جان

توجه: اغراق معمولاً یکی از اهداف آرایهٔ تشبیه یا استعاره است و با اغراق به عنوان یک آرایهٔ مستقل تفاوت دارد. به عبارتی در اغراق حتماً بزرگ‌نمایی یا کوچک‌نمایی به صورت محال عقلی اتفاق می‌افتد. (مانند: از بس ایستادم زیر پایم علف سبز شد.)

۱۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

الف) حلقه‌به‌گوش کنایه از مطیع (ب) پراکنده شدن بوی گل با دلیلی شاعرانه، یعنی عذرخواهی گل از اینکه باغبان در را بر روی مخاطبین بسته است، توجیه شده است.

ج) مفهوم ذهنی شاعر (مصراع دوم) با نمونه و مثالی در مصراع اول همراه شده است.

د) بازار استعاره از دنیا

توجه: (سودا) در این بیت ایهام دارد. ضمناً بیت دارای اسلوب معادله است.

هـ) جناس همسان در اندیشه (اولی به معنی واهمه، اضطراب، گمان و دومی به معنی فکر) ناهمسان (بین بد – بند / بد – بر)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

معنی درست «ساختن» در گزینهٔ پاسخ؛ «درست کردن – تصنیع – به عمل آوردن – صنع» است.

۱۸. گزینه ۴ درست است.

«صبر» در گزینه‌ها به ترتیب:

۱) صبر بر هجران و عشق ۲) صبر بر بلا و سختی ۳) صبر بر مقدرات

۴) صبر و تحمل ظلم و مذلت که مورد تأیید نیست.

۱۹. گزینه ۴ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ، دعوت به شکستن سکوت و اعلام شکایت و نارضایتی است / ظلم‌ستیزی.

مفهوم ابیات دیگر:

۱) تقاضای جلوه‌گری محبوب ۲) افشا شدن راز عشق ۳) عشوه‌گری محبوب

۲۰. گزینه ۱ درست است.

مفهوم کنایه‌ها به ترتیب:

به پایان رسیدن – کمک خواستن – امکان داشتن – مشهور شدن

مورد (ج) به عنوان بیت اضافه در نظر گرفته شده است و مورد (هـ) با مفهوم (کمک کردن) نادرست است.

۲۱. گزینه ۲ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ: یاد یار مشوق و امیدبخش است. مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) شکایت از جدایی و فراق (تقریباً مفهوم متضاد با عبارت سؤال)

(۳) آرزومندی وصال

(۴) محبوب من کامل‌کننده فضای عاطفی و فکری من است.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ، سلب هویت و آزادی افراد است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۲) ناپایداری و بی‌اعتباری دنیا (۳) مقدرات، گاهی بد و گاه خوب هستند.

(۴) عدم ترس و ناامنی از سختی‌ها

۲۳. گزینه ۱ درست است.

عنوان آیه یک سورة جمعه «هر آنچه در آسمان‌ها و زمین است خداوند را ستایش می‌کنند و تسبیح می‌گویند» که در همه

گزینه‌های غیر پاسخ مشهود است. مفهوم گزینه پاسخ: صحنه گذاشتن بر ارزشمندی زندگی حتی در ساده‌ترین شکل آن است.

۲۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ، ناپایداری قدرت قدرتمندان - ترک خوشی و لذات دنیوی - عبرت گرفتن از سرنوشت پیشینیان است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) چشمان اشکبارم، نشان‌دهنده حسرت من هستند.

(۲) همواره آرزومند عشق تو هستم.

(۴) تقاضای کمال و شوریدگی عاشق

۲۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: «برگزیدن هوس به جای هدف و اغفال شدن توسط ظواهر» است.

توجه: تعصب در گزینه «یک» جنبه مثبت دارد، به معنی «حمایت»

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- دشمنانش ۲- مردمان قوی ۳- دشمن (ص ۳۵ عربی ۱۲)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- هواپیما. می‌نامند ۲- می‌نامند ۳- نام دارد / نجاتشان (ص ۲۹ عربی ۱۲)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- نعمت‌هایی / نابود می‌شوند / لذت‌هایی ۲- نعمت‌هایی

۴- برای علی نیست. (ص ۲۸ عربی ۱۲)

۲۹. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- ترجمه نشدن «مرضیه» ۳- پروردگار ۴- آرامش یافته ام (ص ۲۷ عربی ۱۲)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲- خواهید مرد ۳- رفتار کنند / می میرند ۴- بد / می میری (ص ۳۴ و ۳۵ عربی ۱۲)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- نمی بندد / ناامید نمی کند ۳- نمی بندد ۴- نمی گرداند

(ص ۲۲ دوازدهم + قواعد معلوم مجهول و اسم فاعل با توجه به تمارین)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- لغزش هایمان / ترجمه نشدن «به» ۲- زشتی ها ۳- پناه برده / ترجمه نشدن «به» (ص ۲۸ عربی ۱۲)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

رد سایر گزینه ها:

۱- نخواهد ۲- مرده است ۴- آنجا / خوبی ها / یاد نمی کند (ص ۳۴ و ۳۵ عربی ۱۲)

۳۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم آیه اشاره دارد به اینکه با دهانشان چیزی را می گویند که در قلبشان نیست و آیه مقابل آن هم دقیقاً به همین مورد اشاره دارد که راستگویی آن ها امروز به آنان سود می رساند (یعنی به شکل مجاز اشاره به اهمیت روراست بودن فرد دارد).

(ص ۱۵، ۲۷، ۳۵ عربی ۱۲)

۳۵. گزینه ۳ درست است.

رد سایر گزینه ها:

۱- مهندس شاب: مهندسی جوان / و هو خائف: جمله حالیه نیست.

۲- ضاحکا: خندان ۴- و هو یخاف: می ترسید. (متن درس ۲ عربی ۱۲)

ترجمه درک مطلب

هر ذره ای در عالم هستی دارای ادراک و فهم و شعور بوده و هوشمندانه و با زبان ویژه خود خدای متعال را تعظیم و تسبیح می کند و همچنین آن ها در ازای تک تک اتفاقاتی که در عالم اتفاق می افتد از خودشان واکنش نشان می دهند. تحقیقات دانشمندان و پژوهشگران نیز ثابت کرده است که در میان موجودات عالم حتی گیاهان نیز دارای اعصاب بوده و حتی فریاد هم می کشند به نحوی که محققان لابراتوار علائم کشاورزی «مسکو»، فریاد و گریه های ریشه گیاهی را که در آب گرم قرار گرفته بود ضبط کرده اند. آن ها دریافته اند که دلفین ها، پرندگان، زنبورها و حتی ویروس ها نیز صداهایی از خود صادر می کنند. از این رو آن ها در تلاشند که راه جدیدی برای کشف بیماری ها با پیروی از صداها بیابند. براساس اعتقادات شیعه فقط انسان است که می تواند خدا را بشناسد و او را هر زمان بخواهد تسبیح و تحمید کند. ماده فهم و شعور ندارد، علم ندارد؛ نه به خودش نه به سایر موجودات عالم. همچنین نبات و حیوان چون از درک عقلی محروم هستند، نمی توانند خدا را بشناسند و تسبیح و تحمید از روی شناخت داشته باشند. بنابراین تسبیح کائنات و آسمان ها و زمین فقط تسبیح ذاتی است.

۳۶. گزینه ۲ درست است.

توضیح: با توجه به متن این گزینه اشاره به تسبیح انسان در هر زمانی که بخواهد دارد.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

توضیح: با توجه به مفهوم متن همه موجودات دارای شعور هستند؛ هرچند که انسان بهتر از آن ها است، ولی در متن به این بهتر بودن اشاره ای نشده است.

۳۸. گزینه ۳ درست است.

در متن به این مورد اشاره شده است.

۳۹. گزینه ۱ درست است.

صحیح‌ترین مفهوم این گزینه است که اشاره دارد به تسبیح موجودات.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

سجّلوا دارای یک حرف زائد است. در سایر گزینه‌ها به‌درستی به تحلیل این کلمه اشاره شده است.

۴۱. گزینه ۳ درست است.

أصواتا اسمی معرب است و اعراب آن براساس نقشش در جمله تغییر می‌کند. در سایر گزینه‌ها به‌درستی به تحلیل این کلمه اشاره شده است.

۴۲. گزینه ۴ درست است.

الأخری مونث است. در سایر گزینه‌ها به‌درستی به تحلیل این کلمه اشاره شده است.

۴۳. گزینه ۲ درست است.

۱- يُسْتَفِيد به شکل یُسْتَفِيد درست است. ۳- الْمُجْدَّتَيْن به شکل الْمُجْدَّتَيْن درست است.

۴- عَفَاف به شکل عَفَاف درست است. (ص ۲۹ عربی ۱۲)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

كان + لمیمتتع: خودداری نکرده بود (ص ۳۳ عربی ۱۲)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

۱- استعان یعنی طلب المساعدة ۲- حقیرا باید أحقّر باشد. ۴- أنجز وعده یعنی وفاء بالعهد (ص ۲۸ دوازدهم)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

و هم ینسحبون: حال جمله اسمیه

۱- صغیرا حال و اسم است ۳- در این جمله اصلاً حال نیامده

۴- مقتدرین حال و اسم است. (ص ۲۵ عربی ۱۲)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

عبارتی که تحققش حتمی است همین گزینه است.

رد سایر گزینه‌ها:

۲- قد یدکر: شاید یاد کند. ۳- کَأَنَّ: گویا که شک را می‌رساند.

۴- لعلّ: شاید که شک را می‌رساند. (ص ۶ و ۳۴ عربی ۱۲)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

۱- جمع ظاهر: ظواهر ۲- قنوات جمع مونث سالم است نه مکسر

۳- جمع عظم: عظام (ص ۳۶ عربی ۱۲)

۴۹. گزینه ۳ درست است.

باتوجه به محل اعرابی کلمات صفت باید تبعیت کند از موصوف، حال منصوب است و نکره، مضاف‌الیه مجرور و تنها گزینه‌ای

که هر ۳ مورد رعایت شده است همین گزینه است. (المجْدُّون، فَرِحَینَ، الرَّجُوعِ) (ص ۳۲ عربی ۱۲)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

اسم حرف مشبه بالفعل منصوب است.

رد سایر گزینه‌ها:

۲- اللّاعبون و الإیرانیون: مرفوع / المسابقه و الطائره: مجرور

۳- البرکه و اسم: مرفوع / کل و طعام و الله: مجرور

۴- القلوب: مرفوع / کثره و الطعام و الشراب: مجرور (درس ۱ عربی ۱۲)

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
باید این انتخاب مهم (انتخاب سبک زندگی) براساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیل محکم عقل پسند از آن حمایت کند. (ص ۳۰ - دوازدهم)
۵۲. گزینه ۱ درست است.
پرسش منفی است و سفارش درباره بردگان و برابری با آنها در سخنان جناب جعفر بن ابی طالب (ره) در متن کتاب بیان نشده است. (ص ۳۱ - دوازدهم)
۵۳. گزینه ۲ درست است.
پیامبر اکرم (ص) می فرماید: راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان تر است - پس باید ببینیم چگونه از حریم دل پاسبانی کنیم تا آفت شرک در آن راه نیابد. (ص ۴۳ - دوازدهم)
۵۴. گزینه ۲ درست است.
تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود فرد، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. (ص ۳۳ - دوازدهم)
۵۵. گزینه ۳ درست است.
پرسش منفی است و راهکارهای تقویت اخلاص عبارتند از: ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (ص ۴۶ و ۴۷ - دوازدهم)
۵۶. گزینه ۱ درست است.
اگر انسان در کسب اخلاص پیش برود به مرحله ای می رسد که دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمی خورد؛ چراکه شیطان خود اقرار نموده که توان فریب دادن بندگان مخلص خدا را ندارد. (ص ۴۸ - دوازدهم)
۵۷. گزینه ۳ درست است.
خداوند در آیه ۱۸۲ سوره اعراف می فرماید: «و کسانی که آیات ما را تکذیب کنند، به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد ...». (ص ۶۷ - دوازدهم)
۵۸. گزینه ۴ درست است.
خداوند در آیه ۶۹ سوره عنکبوت به امداد و یاری خود برای مجاهدان در راه خود اشاره می کند و می فرماید: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (ص ۶۷ - دوازدهم)
۵۹. گزینه ۳ درست است.
البته میان امتحان الهی و آزمایش بشری تفاوت وجود دارد. در آزمایش های بشری هدف با خبر شدن از حقیقت درون افراد است، ولی خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد آنها را آزمون نمی کند ... بلکه برای رشد دادن و ظهور استعدادها است. (ص ۶۹ و ۷۰ - دوازدهم)
۶۰. گزینه ۳ درست است.
قرآن کریم در آیه ۹۶ سوره اعراف می فرماید: «و اگر مردم سرزمین ها ایمان آورده و تقوا داشته باشند، بدون تردید درهای برکات را از آسمان و زمین برای آنها می گشاییم.» (ص ۶۸ - دوازدهم)
۶۱. گزینه ۴ درست است.
خداوند در آیه ۳۵ سوره انبیاء می فرماید: «هر فردی طعم مرگ را می چشد و ما شما را به شر و سختی ها و خوبی ها مبتلا کردیم برای آزمایش کردن شما و به سوی ما بازمی گردید.» (ص ۶۷ - دوازدهم)
۶۲. گزینه ۲ درست است.
امام صادق (ع) درباره رابطه مراتب ایمان و مراتب امتحان می فرماید:

«به‌راستی که مؤمن به‌مانند کفه ترازوست؛ هر اندازه ایمان او افزوده شود، امتحانش نیز افزوده می‌شود.» (ص ۷۰ - دوازدهم)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

در اصطلاح دینی توفیق به معنای آسان نمودن است. یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه تلاش می‌کند، چنان فراهم می‌کند که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. (ص ۷۳ - دوازدهم)

۶۴. گزینه ۴ درست است.

علی (ع) درباره افرادی که در دایره سنت الهی «املاء یا استدراج» قرار می‌گیرند، می‌فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد.» (ص ۷۵ - دوازدهم)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

پیام اصلی آیه مورد اشاره: اهمیت تزکیه در مسیر سعادت و رستگاری و محروم ماندن افراد آلوده از سعادت و درنهایت آزادی و اختیار انسان در انتخاب مسیر بندگی خداوند تعالی و یا عدم آن (ص ۸۲ - دوازدهم)

۶۶. گزینه ۲ درست است.

یکی از قوای وجودی ما قوه غضب است. خداوند این قوه را در انسان قرار داده تا در مواقع خطر از خود دفاع کند و با متجاوزان مقابله نماید. اما اگر کسی حد و مرز این میل را رعایت نکند مردمان دیگر را زیر سلطه خود قرار می‌دهد. (ص ۸۵ - دوازدهم)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

خداوند حکیم امیال و غرایزی مختلف در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آن حیات مادی و معنوی خود را سامان دهد. آنچه در این میان مهم است آن است که انسان باید حد و مرز این امیال و غرایز را رعایت کند و آن‌ها را کنترل نماید تا بخاطر طغیان آن، معنویات را فراموش نکند. (ص ۸۴ - دوازدهم)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

ما نیازمند یک پشتوانه محکم برای دوری از گناه هستیم و این پشتوانه محکم چیزی جز ایمان به خدا نیست. (ص ۸۶ - دوازدهم)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

میزان دوری انسان مؤمن از گناه با درجه ایمان و دلبستگی وی به خداوند ارتباط دارد. (ص ۸۷ - دوازدهم)

۷۰. گزینه ۳ درست است.

تمایلات مادی در انسان شبیه به جریان آب در طبیعت است. اگر آب که مایه حیات انسان و گیاه و حیوان‌هاست، هدایت و کنترل شود و در پشت سدها و در مزارع و رودخانه به طرز صحیحی استفاده شود موجب آبادانی می‌شود، ولی در صورت عدم کنترل موجب سیلاب و خرابی می‌شود. (ص ۸۴ - دوازدهم)

۷۱. گزینه ۱ درست است.

توجیه گناه و عادت به ارتکاب آن از پرتگاه‌های خطرناکی است که در اثر تن دادن به گناه و تکرار آن به‌وجود می‌آید. (ص ۸۸ - دوازدهم)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

امام علی (ع) می‌فرماید: «کسی که درباره گناهان زیاد فکر کند، گناهان او را به‌سوی خود می‌کشاند.» (ص ۸۸ - دوازدهم)

۷۳. گزینه ۳ درست است.

خداوند در آیه ۱۰ سوره روم می‌فرماید: «سپس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند چنین شد که آیات و نشانه‌های خدا را تکذیب کردند و آن نشانه‌ها را به باد تمسخر می‌گرفتند.» (ص ۸۷ - دوازدهم)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و موضوع آشکار کردن گناه جزو چهار بخش فرمایش پیامبر (ص) نیست. (ص ۸۸ - دوازدهم)

۷۵. گزینه ۲ درست است.

خداوند در آیه ۱۹ سوره نور می‌فرماید: «بی‌گمان کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند.» (ص ۸۹ - دوازدهم)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
انسان به واسطه دارا بودن مواهب فطری و اتصال به دریای بیکران رحمت و قدرت الهی است که برای تکامل و پیشرفت استعداد بی‌پایان دارد و هرچه در مراحل کمال پیش رود، باز مراحلی در پیش روی خود دارد و تکامل او پایان می‌پذیرد. صفحه ۵
۵۲. گزینه ۱ درست است.
در بینش الهی انسان موجودی است که اتصال به عالم الهی دارد و بازگشت او نیز به همانجاست. آغاز هستی انسان از خدا و بازگشت او نیز به سوی خداست؛ ما ز دریایم و دریا می‌رویم / ما ز بالایم و بالا می‌رویم صفحه ۴
۵۳. گزینه ۲ درست است.
در این جهان‌بینی (جهان‌بینی مادی) هر آرمانی برای انسان برگزیده شود، نهایتاً نمی‌تواند از سطح معیارهای مادی و ظاهری فراتر رود؛ زیرا چنین مکتبی که کاملاً منکر هرگونه وجود غیرمادی و ارزش‌های والای فوق طبیعی است، نمی‌تواند آرمانی برگزیند که از سطح معیارهای مادی و طبیعی فراتر رود و اگر به‌ناچار در رابطه با تعیین مسئولیت و وظیفه برای انسان، آرمان معنوی و ارزش‌های فوق مادی را معرفی کند، چیزی جز تناقض‌گویی نخواهد بود.
باید توجه داشت که اصولاً هر مکتبی - اعم از مادی و غیرمادی - مسلماً آرمانی را برای پیروان خود تعریف می‌کند. صفحه ۳
۵۴. گزینه ۲ درست است.
انسان خودباخته و به‌دورافتاده از مبدأ هستی ناچار خلاء وجودی خود را که دانسته یا ندانسته او را آزار می‌دهد با ظواهر مادی حیات نظیر عشق به مال، عشق به قدرت و مقام، عشق به شهوات و بالاخره همه عشق‌های مجازی و ظاهری به جای عشق حقیقی و محبت سرشار الهی پر می‌کند. ...؛ عشق‌هایی کز پی رنگی بود / عشق نبود عاقبت ننگی بود صفحه ۶
۵۵. گزینه ۳ درست است.
تعداد غرایز در انسان بسیار زیاد بوده و شامل کلیه کشش‌ها و تمایلات ناآموخته است که انسان برای حفظ سلامت و بقای حیات خود یا ادامه نسل خویش آن‌ها را آگاهانه و یا ناآگاهانه به انجام می‌رساند. صفحه ۹
۵۶. گزینه ۱ درست است.
آدمی در میان دو بی‌نهایت؛ بی‌نهایت بالا و بی‌نهایت پایین همواره در نوسان است. از سویی به علت دارا بودن استعدادهای عالی که نمایش پیوند خدایی و امانت الهی است، می‌تواند از ملائک نیز برتر شود و به عالی‌ترین مراحل کمال خویش یعنی نزدیکی هرچه بیشتر با خداوند نائل شود. از سوی دیگر به علت دارا بودن بعد حیوانی و جنبه مادی، در صورت غفلت از جنبه معنوی و تسلیم کامل به زندگی حیوانی از حیوانات نیز پست‌تر گردد و به نازل‌ترین مراتب ممکن سقوط کند.
باید توجه داشت که بیت اول به‌طورکلی به سرشت دوگانه انسان توجه دارد و بیت دوم به بی‌نهایت بودن هر کدام از این دو بعد اشاره دارد که می‌تواند انسان را به مقام قرب الهی یا مقامی پست‌تر از حیوانات برساند. صفحه ۱۰ و ۱۱
۵۷. گزینه ۳ درست است.
مسئولیت انسان در بینش دینی و مذهبی نتیجه منطقی اختیاری است که از جانب خداوند به او عطا شده است و لذا مسئولیت او منحصر به دایره اختیار او بوده است. صفحه ۱۱
۵۸. گزینه ۴ درست است.
می‌دانیم که جهان خلقت دارای نظامی محکم است که بر اساس قوانین و سنت‌های خاصی سامان یافته است. بر اساس همین قوانین و سنت‌ها، انسان دارای قدرت انتخاب است و قدرت انتخاب وی در چارچوب همین قوانین معنا دارد. صفحه ۱۳
۵۹. گزینه ۳ درست است.
تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه خواه‌ناخواه چنان هستند که جامعه می‌خواهد، در صورتی که انسان‌های آگاه آنچنان‌اند که خود می‌خواهند و بلکه می‌توان گفت انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند.
باید توجه داشت که عبارت سؤال به‌صورت منفی آمده (تأثیرناپذیری)، اما عبارت کتاب به‌صورت مثبت است؛ بنابراین رابطه، رابطه مستقیم است نه معکوس. صفحه ۱۴

۶۰. گزینه ۳ درست است.

در حقیقت انسان با آگاهی و ایمان و آنگاه عمل خویش که با اختیار و انتخاب انجام می‌دهد، سرنوشت خود را می‌سازد و در سرنوشت جامعه و تاریخ مؤثر واقع می‌شود. صفحه ۱۵

۶۱. گزینه ۴ درست است.

از آنجا که انسان علاوه بر بعد حیوانی، دارای بُعد الهی و روحی است نمی‌توان گفت شخصیت وی و اعتقادات و افکار او منعکس‌کننده شرایط مادی است، بلکه باید گفت اعتقاد و ایدئولوژی انسان سرچشمه دیگری دارد که در صورت تکیه بر معیارهای صحیح دست تحولات اقتصادی و اجتماعی به آن نمی‌رسد. به عبارت دیگر این ایدئولوژی انسان نیست که ساخته دست شرایط اقتصادی و اجتماعی است، بلکه برعکس نقش ایدئولوژی ساختن شرایط اقتصادی و اجتماعی است. صفحه ۱۵

۶۲. گزینه ۲ درست است.

بندگی خدا را پذیرفتن، مستلزم آزاد شدن از قید هدف‌های محدود و محقر است که جز انهدام شخصیت اصیل انسانی نتیجه‌ای دربر ندارد. عبادت خداوند یعنی از تمام نقص‌ها و محدودیت‌ها و طاغوت‌ها و بندها آزاد شدن و آزادی واقعی چیزی جز این نیست.

باید توجه داشت که سایر گزینه‌ها نیز مطالب درستی به‌شمار می‌روند، اما ارتباط مستقیمی با آزادی واقعی ندارند. صفحه ۱۷

۶۳. گزینه ۱ درست است.

تأکید بر اخلاص بزرگ‌ترین پایگاه برای مبارزه با خودخواهی‌های انسان است. صفحه ۱۷

۶۴. گزینه ۴ درست است.

هرگز نمی‌توان ایمان و رذائل اخلاقی از قبیل ستم، غرور، نفاق و بدگویی و غیره را یکجا جمع نمود؛ زیرا ریشه همه این رذایل در رویگردانی از خدا و غفلت از یاد اوست. ... بنابراین بهترین معیار برای تشخیص و ارزیابی ایمان خود و دیگران، اعمال و کردار و خصوصیات روحی و اخلاقی است.

باید توجه داشت این ادعا که باید قلب پاک باشد و نیت خوب باشد، برای خوب بودن کافی نیست! صفحه ۱۸

۶۵. گزینه ۱ درست است.

وقتی انسان با حقیقتی آشنا شده و به آن علم حاصل می‌کند، این علم با انواع گرایش‌ها و تمایلات موجود در درون او برخورد پیدا می‌کند. ... به تعبیر دیگر در برابر آن حقیقت تمکین نمی‌کند؛ به‌خصوص اگر این گرایش‌ها به مرور زمان تبدیل به ملکه نفسانی شده باشند. ... اما اگر بعد از آشنایی با یک حقیقت، شخص به انجام و تکرار اعمالی مناسب با آن علم بپردازد و اعمال مخالف با نتایج آن علم را ترک گوید، در این صورت به تدریج گرایش‌های مناسب با آن علم در زمینه روحی انسان تقویت یافته و بر گرایش‌های مخالف غلبه پیدا می‌کند؛ در این صورت است که آن علم به ایمان تبدیل می‌شود. صفحه ۲۲

۶۶. گزینه ۲ درست است.

آنجا که پای ایمان مذهبی در میان است فداکاری‌ها، بخشش‌ها، ایثارها و ازخودگذشتگی‌ها بر اساس آرامش واقعی و رضای دل است، اما در ایمان غیرمذهبی این بخشش‌ها و فداکاری‌ها یا غالباً بر پایه انواع عقده‌های روانی و فشارهای روحی است و یا تنها به اقتضای وجدان و عواطف بشری و بدون دخالت و تأثیر ایمان است که در این صورت ریشه استوار و محکمی ندارد. صفحه ۲۳

۶۷. گزینه ۲ درست است.

اعمال و حتی نیت انسان در رشد و پرورش ایمان و یا تضعیف و انهدام آن تأثیر تعیین‌کننده‌ای دارد؛ به‌خصوص اگر این اعمال و نیت در سایه تکرار تبدیل به ملکه شده و در نفس رسوخ یابند تأثیرشان به حد کمال می‌رسد؛ زیرا صفات و خصایصی که در نفس انسان مستقر شده و در عمق دل رسوخ یافته‌اند، همواره دل را در جهت مناسب خود سوق داده و اراده انسان را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. اگر این تأثیرات جنبه معنوی و الهی داشته و دل را در جهت رحمانی سوق دهد، زمینه برای رشد و تکامل ایمان فراهم می‌شود و اگر جنبه نفسانی و شیطانی داشته و آثار سوء خودخواهی‌ها و آلودگی‌ها را در دل القا نماید، عرصه برای ایمان و معنویت تنگ شده، موجب تنزل و حتی سقوط معنوی انسان می‌شود. صفحه ۲۴ و ۲۵

۶۸. گزینه ۱ درست است.

ایمان به خدا که خود کیفیتی معنوی و درونی داشته و اتصال قلبی انسان به مبدا هستی است، خود به‌تنهایی اصالت و ارزش دارد؛ گرچه ایمان همواره آثار عملی خود را به دنبال دارد. از آنچه گفته شد نتیجه می‌گیریم که ایمان ارزش خود را از عمل

به دست نمی آورد، بلکه این عمل است که ارزش و اعتبار خود را از ایمان به خدا تحصیل می کند. یعنی در صورتی که عمل انسان متکی بر ایمان خالص و نیت پاک باشد، ارج و شایستگی پیدا می کند و عمل صالح تلقی می شود. صفحه ۲۶

۶۹. گزینه ۴ درست است.

پاسخی که مکتب های مادی و الحادی به این سؤالات می دهند این است که حیات آدمی محصول تصادف کور مادی است که در نتیجه ترکیب مشتی عناصر مادی به وجود آمده و در پیدایش آن هیچ گونه حکمت یا شعوری دخالت نداشته است. ... پاسخ دیگر، پاسخی است که در مکتب آسمانی وجود دارد و آن مبتنی بر دخالت شعور و حکمت در آفرینش جهان و انسان است. در بینش الهی که بر اساس اعتقاد به خداوند حکیم استوار است، نه تنها انسان، بلکه هیچ جزئی از اجزای دستگاه آفرینش عبث و بیهوده نیست. صفحه ۳۰

۷۰. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اصل توحید که اساسی ترین رکن بینش دینی را تشکیل می دهد، تردیدی نمی ماند که از خداوند حکیم، کار عبث و بیهوده سر نمی زند و مطابق اصل هدایت عمومی جهان و حیات انسانی را نیز به طور قطع هدف و مقصدی است که منظور از آفرینش، رسیدن به چنین سرمنزلی است. صفحه ۳۱

۷۱. گزینه ۱ درست است.

در مکتب آسمانی بر اساس ایمان به خدا و روز حساب، تعیین ارزش ها و مسئولیت ها هرگز بر عهده انسان ها واگذار نگردیده است تا خواسته های نفسانی خود را لباس ارزش های اخلاقی ببوشانند و به نام اخلاق به جنگ اخلاق روند و عملاً تمام معیارهای انسانی را به ویرانی کشند. صفحه ۳۳

۷۲. گزینه ۴ درست است.

نگرانی از مرگ زاییده میل به جاودانگی است. ... اگر انسان دارای زندگانی محدود بود و به ابدیت تعلق نداشت، میل به جاودانگی نیز در او وجود نمی داشت. این میل بازتاب واقعیت جاودانی انسان است و این میل فطری جز در جهان بینی مذهبی که برای انسان نوید زندگانی جاوید می دهد، ارضا نمی شود. صفحه ۳۷

۷۳. گزینه ۳ درست است.

انسان ظاهربین ارزش وقت را به ارزش طلا سنجیده و وقت را طلا می نامد، اما در نظر اهل ایمان، ارزش وقت را با هیچ معیاری نتوان سنجید؛ زیرا اگر طلا از دست برود، امکان تحصیل مجدد آن هست، ولی اگر سرمایه عمر از کف برود با هیچ وسیله ای نتوان آن را دگر باره به دست آورد و لذا اگر به رایگان و بی آنکه توشه ای برای حیات ابدی برگرفته شود، پایان پذیرد در این صورت چه حسرت ها و ظلمت ها که به دنبال خواهد داشت؛ دست حسرت گزی از یک درمت فوت شود / هیچت از عمر تلف کرده پشیمانی نیست صفحه ۳۸ و ۳۹

۷۴. گزینه ۲ درست است.

اولین چیزی که به هنگام مرگ بر انسان آشکار می گردد عبارت است از بطلان دلبستگی های مادی و انواع برخورداری هایی که از طریق روابط خویشاوندی و پیوندهای اجتماعی حاصل می شود. همه آنچه در دنیا برای او وجود داشت همگی به سرابی تبدیل می شود و شخص با جهان دیگری آشنا می شود که تا آن زمان پرده طبیعت مانع از درک و دریافت آن بود. صفحه ۴۰

۷۵. گزینه ۲ درست است.

عالم بعد از مرگ به علت غیرمادی بودن از بسیاری از محدودیت های عالم ماده فارغ است و همین امر سبب می گردد که از گستردگی و عظمت وصفناپذیری برخوردار باشد. صفحه ۴۰

انگلیسی

۷۶. گزینه ۱ درست است.

نکته گرامری در این سؤال، سؤالی کوتاه (دم سؤالی) در انتهای جمله است. هر گاه جمله مثبت باشد سؤالی کوتاه در انتهای جمله بصورت منفی است و برعکس. در این سؤال مخفف they'd like همان they would like است و جمله هم مثبت است. بنابراین سؤالی در انتهای جمله باید منفی باشد که جواب صحیح آن wouldn't they است.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

جمله دوم در این سؤال بصورت مجهول گذشته ساده است. ساختار مجهول گذشته ساده به قرار زیر است.

مفعول جمله معلوم به عنوان فاعل جمله مجهول + $\frac{\text{was}}{\text{were}}$ + $\frac{\text{P.P}}{\text{قسمت سوم فعل}}$ +
در واقع فاعل it همان مفعول the letter در جمله معلوم است.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

با توجه به معنای جملات گزینه or به معنی یا (در غیر این صورت) است و برای بیان انتخاب چیزی یا کسی بکار می رود.

۷۹. گزینه ۳ درست است.

در جمله دوم که با it به عنوان فاعل شروع شده به عنوان مفعول جمله دوم the expensive car است. علاوه بر این زمان جمله حال کامل (ماضی نقلی) است که با کلمه since به معنی از ... تا حال است. مجهول حال کامل (ماضی نقلی) به قرار زیر است:

I, you, we, they
مفعول + $\frac{\text{have}}{\text{has}}$ + been + $\frac{\text{P.P}}{\text{قسمت سوم فعل}}$ +
He, she, it

۸۰. گزینه ۱ درست است.

مرد ثروتمند و سخاوتمندی در این شهر وجود دارد که همیشه به افراد فقیر کمک می کند. او همچنین دو دبیرستان بزرگ در این شهر تأسیس کرد و همه او را خیلی زیاد دوست دارند.

- (۱) سخاوتمند / تأسیس کردن
(۲) تنبل / تأسیس کردن
(۳) قوی / توسعه پیدا کردن
(۴) سخاوتمند / در نظر گرفتن

۸۱. گزینه ۴ درست است.

احمد ناگهان گریه کرد و اشک ریخت / وقتی که پدرش خانه را ترک کرد و گفت که او (پدرش) به مدت ۲ ماه آینده بر نمی گردد

- (۱) تربیت کردن
(۲) ترک کردن، رها کردن
(۳) مراقبت کردن
(۴) ترکیدن، ناگهان گریه کردن

۸۲. گزینه ۲ درست است.

والدین ما برکت و نعمت ما هستند که نباید آنها را تنها بگذاریم؛ چون که آنها به ما کمک کردند تا بالغ و بزرگ شویم.

- (۱) نسل، تولید
(۲) برکت، نعمت
(۳) اخلاق
(۴) هیجان

۸۳. گزینه ۱ درست است.

معلم باید به دانش آموزان استراتژی های مهارت خواندن را آموزش دهند، به منظور اینکه آنها بتوانند این استراتژی ها را به طور مؤثر یا کارآمد استفاده کنند؛ هنگامی که انواع متون مختلف را می خوانند.

- (۱) به طور مؤثر یا کارآمد
(۲) خوشبختانه
(۳) به طور ناگهانی
(۴) به طور شگفت آور

۸۴. گزینه ۳ درست است.

دانش آموزان باید تکنیک ها و راه های مختلف را یاد بگیرند تا دانش لغات خودشان را به وسیله مطالب و منابع مختلف گسترش دهند.

- (۱) مرتب کردن
(۲) بخشیدن (گناه و ...)
(۳) گسترش دادن
(۴) در نظر گرفتن

۸۵. گزینه ۲ درست است.

A: در جلسه چه چیزی را می خواهید بحث کنید؟

B: آنها مسائل مختلف از قبیل سلامت و آلودگی در شهرهای بزرگ را بحث خواهند کرد.

- (۱) هویت ها
(۲) مسائل، موضوعات
(۳) ارزش ها
(۴) اخلاقیات

۸۶. گزینه ۴ درست است.

معلم به دانش آموزان خودش توصیه کرد که زبان را به وسیله یا از طریق ارتباط با دیگران یاد بگیرند تا اینکه بتوانند در موقعیت های واقعی مختلف عقاید، افکار یا اندیشه ها و یا احساسات خودشان را بیان نمایند.

۸۷. گزینه ۳ درست است.
 (۱) ترکیب کردن/ به جای
 (۳) توصیه کردن/ بعلاوه
 (۲) ترتیب دادن/ به وسیله
 (۴) توصیه کردن/ به وسیله
 اگر تصمیم بگیرید به یک گروهی از دانش آموزان زبان بیاموزید، باید نیازهای آن دانش آموزان را در یک موقعیت خاص شناسایی کنید.
۸۸. گزینه ۱ درست است.
 (۱) احترام گذاشتن
 (۳) شناسایی کردن، تشخیص دادن
 (۲) معاوضه یا مبادله کردن
 (۴) تغییر کردن
۸۹. گزینه ۲ درست است.
 (۱) حمایت کننده
 (۲) فرهنگی
 (۳) دقیق
 (۴) ذهنی
۹۰. گزینه ۴ درست است.
 (۱) توسعه دادن
 (۲) تعلق داشتن
 (۳) جمع آوری کردن
 (۴) دریافت کردن
۹۱. گزینه ۳ درست است.
 (۱) اخیر
 (۲) معقول
 (۳) فرهنگی
 (۴) نگران، دلوایس
۹۲. گزینه ۲ درست است.
 (۱) نگه داشتن
 (۲) افزایش دادن
 (۳) ملحق شدن، پیوستن
 (۴) حمل کردن
۹۳. گزینه ۴ درست است.
 (۱) فراهم کردن
 (۳) شناسایی کردن، تشخیص دادن
 (۲) حمایت کردن
 (۴) حمل کردن
۹۴. گزینه ۱ درست است.
 از این متن می‌توانیم درک کنیم که مارکو و نیکولا زمان طولانی را برای سفر از طریق جاده ابریشم به چین شرقی طی کردند.
۹۵. گزینه ۳ درست است.
 کدامیک از موارد زیر درباره مارکو و نیکولا درست است؟
 - آنها نخستین افراد در قاره خودشان برای دیدن چین بودند.
۹۶. گزینه ۲ درست است.
 در هنگام سفر به چین، مارکو پولو کشفیات جدید زیادی مشاهده کرد... کدامیک از موارد زیر از کشفیات او نیست؟
 - سیگار
۹۷. گزینه ۳ درست است.
 معنی کلمه impractical که در متن زیر آن خط کشیده شده است، چیست؟
 - خیلی دشوار، غیرعملی
۹۸. گزینه ۴ درست است.
 بر طبق متن، چه چیزی را نیاز دارید که اشعه‌های خورشید را به انرژی تبدیل کنید؟
 - یک آزمایشگاه که میلیون‌ها مایل فاصله دارد.
۹۹. گزینه ۲ درست است.
 نویسنده خاطر نشان می‌کند که انرژی خورشیدی به اندازه خیلی زیاد و گسترده قابل استفاده نیست.
 - زیرا آن گران‌قیمت است و کمتر نسبت به سایر منابع مقرون به صرفه است.
- کدامیک از موارد زیر بهترین عنوان برای این متن است؟
 - انرژی خورشیدی: حقایق و واقعیت‌ها

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

معنی کلمه maintained در متن که زیر آن خط کشیده شده است، به قرار زیر است:

- نگهداری کردن، حفظ کردن

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

زوج فرد زوج فرد زوج فرد زوج

$$1 \times 2 \times 3 \times 4 = 4!$$

۴ عدد زوج ۸, ۶, ۴, ۲ :

۳ عدد فرد ۷, ۵, ۳ : $3! = 1 \times 2 \times 3$

در نتیجه: $4! \times 3! = 24 \times 6 = 144$

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

$$n(s) = 36$$

$$A = \{(1,2), (2,1), (2,3), (3,2), (3,4), (4,3), (4,5), (5,4), (5,6), (6,5)\}$$

$$B' = \{(5,5), (5,6), (6,5), (6,6)\} \Rightarrow n(B') = 4$$
 حاصل ضرب بیشتر از ۲۵ باشد.

$$n(B) = 36 - 4 = 32$$

$$A - B = A \cap B' = \{(5,6), (6,5)\}$$

$$n(A - B) = 2$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$C(5,2) = \frac{5!}{(5-2)!2!} = \frac{4 \times 5}{2} = 10$$
 تعداد زیرمجموعه‌های دو عضوی

اگر به هر زیرمجموعه حرف a اضافه شود، زیرمجموعه‌های سه عضوی شامل حرف a به دست می‌آید.

$$C(4,2) = \frac{4!}{(4-2)!2!} = \frac{3 \times 4}{2} = 6$$
 تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضوی که شامل حرف e نیستند

$$\frac{10}{6} = \frac{5}{3}$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$3 \times \frac{(n-1)!}{(n-4)!3!} = \frac{(n-2)!}{(n-5)!}$$

$$\frac{(n-4)! (n-3)! (n-2)! (n-1)!}{2(n-4)!} = \frac{(n-5)! (n-4)! (n-3)! (n-2)!}{(n-5)!}$$

$$n-1 = 2(n-4) \Rightarrow n = 7$$

$$C(5,2) + P(6,2) = \frac{5!}{3!2!} + \frac{6!}{4!} = 10 + 30 = 40$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

$$P(A) = \frac{3}{4}$$
 احتمال قبول شدن در درس ریاضی

$$P(B) = \frac{4}{5}$$
 احتمال قبول شدن در درس فیزیک

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) = \frac{3}{4} + \frac{4}{5} - \frac{2}{3} = \frac{45 + 48 - 40}{60} = \frac{53}{60}$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

A: پیشامد سوخته بودن لامپ اول

B: پیشامد سوخته بودن لامپ دوم

$A \cap B$: پیشامد این که ابتدا A و سپس B رخ دهد

$$P(A) = \frac{C(6,1)}{C(36,1)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

$$P(B) = \frac{C(5,1)}{C(35,1)} = \frac{5}{35} = \frac{1}{7}$$

$$P(A \cap B) = P(A).P(B) = \frac{1}{6} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{42}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline 3 & 2 & 1 & 1 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} 3 \times 2 \times 1 \times 1 &= 6 \\ 2 \times 2 \times 1 \times 2 &= 8 \end{aligned} \Rightarrow 6 + 8 = 14$$

تعداد اعداد ۴ رقمی زوج

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline 2 & 2 & 1 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline 2 & & & 4 \\ \hline \end{array}$$

$$1 \times 2 \times 1 \times 2 = 4$$

تعداد اعداد ۴ رقمی زوج کمتر از ۳۰۰۰

$$14 - 4 = 10$$

تعداد اعداد چهار رقمی زوج بیشتر از ۳۰۰۰

$$P(A) = \frac{10}{14} = \frac{5}{7}$$

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

$$A' = \{(5,6), (6,5), (6,6)\} \Rightarrow n(A') = 3 \Rightarrow n(A) = 36 - 3 = 33$$

$$B = \{(1,1), (1,3), (1,5), (3,1), (3,3), (3,5), (5,1), (5,3), (5,5)\}$$

$$n(B) = 9$$

$$B \subset A$$

$$n(A \cup B) = n(A) = 33$$

$$P(A \cup B) = \frac{33}{36} = \frac{11}{12}$$

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

$$C(6,3) = \frac{6!}{3!3!} = 20, \quad C(4,1) = 4$$

$$C(6,4) = \frac{6!}{2!4!} = 15$$

$$C(10,4) = \frac{10!}{6!4!} = 210 = n(S_1), \quad C(10,3) = \frac{10!}{7!3!} = 120 = n(S_2)$$

$$P = \frac{1}{2} \text{ (مهره سبز باشد)} + \frac{1}{2} \text{ (مهره زرد باشد)} \quad \text{(احتمال خارج شدن حداقل سه مهره سبز)}$$

احتمال فرد آمدن تاس

احتمال زوج آمدن تاس

$$= \frac{1}{2} \times \frac{20}{120} + \frac{1}{2} \left(\frac{20 \times 4}{210} + \frac{15}{210} \right) = \frac{1}{2} \times \frac{1}{6} + \frac{1}{2} \left(\frac{8}{21} + \frac{1}{14} \right) = \frac{1}{12} + \frac{19}{84} = \frac{7+19}{84} = \frac{13}{42}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

به دلیل پراکندگی داده‌ها و وجود داده‌های دور افتاده، اختلاف دما در دو نقطه از کشور گاه به 5° می‌رسد. میانه برای معیار گرایش به مرکز و دامنه میان چارکی برای معیار پراکندگی مناسب هستند.

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

اگر ضمن توجه به تمام نکات نمونه‌گیری، داده‌ها را با روش‌های مناسبی تحلیل کرده باشیم، در بهترین حالت می‌توانیم نتایج را فقط به جامعه آماری مورد بررسی تعمیم دهیم. در واقع اگر تمام افراد جامعه مورد بررسی قرار نگرفته‌اند، نتایج قطعی نیستند.

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

در مرحله طرح و برنامه‌ریزی، به نمونه‌گیری، شیوه اندازه‌گیری متغیر و چگونگی توصیف نتایج می‌اندیشیم.

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

فقط دامنه تعداد درختان کاشته شده در کشور، مجموعه اعداد طبیعی است که با نظیر کردن درختان با مجموعه اعداد طبیعی، تعدادشان به دست می‌آید.

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

$$\bar{n} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3$$

$$\overline{f(n)} = \frac{15+18+25+32+40}{5} = \frac{130}{5} = 26$$

$$(3, 26), (5, 40)$$

$$f(n) - 26 = \frac{40-26}{5-3} (n-3) \Rightarrow f(n) = 7n + 5$$

$$f(6) = 47$$

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

$$n = 5 \Rightarrow f(5) = 5 + x(n-5) = 5 + 0 = 5$$

$$n = 6 \Rightarrow f(6) = 5 + x(6-5) = 25 \Rightarrow 5 + x = 25 \Rightarrow x = 20$$

$$n = 7 \Rightarrow f(7) = 5 + 20(7-5) = 45$$

$$x = 20 \Rightarrow 2 + 0 = 2$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

(ب) نادرست است زیرا انسان در طول زمان با به‌کارگیری اندیشه خود برای یافتن «بهترین راه» استفاده از منابع و امکانات تولید، منجر به پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» می‌شود نه «علم اقتصاد». (صفحه ۱۴ کتاب درسی)

(د) نادرست است زیرا جامعه‌ای که به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند. (صفحه ۱۸ کتاب درسی)

(ه) نادرست است زیرا تولید خالص ملی بعد از اضافه کردن هزینه استهلاک، به تولید ناخالص ملی تبدیل می‌شود. اگر تولید ناخالص ملی بخواهد به تولید ناخالص داخلی تبدیل شود، علاوه بر کسر ارزش تولیدات افراد کشور که مقیم خارج هستند، باید ارزش تولیدات خارجی‌ان مقیم کشور نیز به آن اضافه شود. (صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی)

(بخش ۱، فصل ۱- موضوعات علم اقتصاد - فصل ۲- عوامل تولید - فصل ۳- رفتار اقتصادی تولیدکنندگان فصل ۴- تولید ناخالص داخلی و ملی)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

الف) کالا شیء با ارزش اقتصادی و بازاری است. بنابراین اشیائی که در بازار خرید و فروش نمی‌شوند، کالا به‌شمار نمی‌روند. (صفحه ۱۸ کتاب درسی)

ب) کالاهای سرمایه‌ای یا سرمایه فیزیکی، در طول زمان، بادوام هستند و خدمات آنها در جریان تولید به‌کار گرفته می‌شوند و تولیدکننده به‌وسیله آنها ارزش افزوده ایجاد می‌کند. (صفحه ۲۶ کتاب درسی)

ج) در بورس کالا، بیشتر کالاهای واسطه‌ای، مواد خام و اولیه مورد قیمت‌گذاری و معامله قرار می‌گیرند.

(صفحه ۷۲ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۱- مفهوم کالا - بخش ۲، فصل ۳- بورس کالا)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

میلیارد ریال $3210 - 3000 = 210$: افزایش میزان تولید در سال دوم (الف)

میلیارد ریال $3500 - 3000 = 500$: افزایش میزان تولید در سال سوم

میلیارد ریال $3400 - 3210 = 190$: افزایش قیمت در سال دوم (ب)

میلیارد ریال $3850 - 3500 = 350$: افزایش قیمت در سال سوم

(صفحه ۴۷ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۴- محاسبه به قیمت ثابت و جاری)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

الف) بورس و فعالیت‌های مربوط به آن، سرمایه‌های لازم را برای اجرای پروژه‌های بزرگ دولتی و خصوصی فراهم می‌آورد. (صفحه ۷۵ کتاب درسی)

ب) سپرده در واقع اعتبار و دارایی صاحبش و بدهی بانک به مشتریانش محسوب می‌شود. (صفحه ۶۵ کتاب درسی)

ج) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی درک نکند و در یک مرتبه متوقف شود، به خلق نیازهای کاذب می‌پردازد تا حس کمال جویی‌اش را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب نیز موجب انحطاط و توقف انسان می‌شود.

(صفحه ۹ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۱- نیازهای انسان - بخش ۲، فصل ۲- سپرده - فصل ۳- تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

الف) $2000 - 60 = 1940$: کمبود تقاضا در قیمت ۲۰۰۰ ریال

$140 - 130 = 10$: تفاوت کمبود تقاضا نسبت به تقاضای تعادلی

ب) $200 - 60 = 140$: مازاد تقاضا در قیمت ۱۰۰۰ ریال

$180 - 80 = 100$: کمبود تقاضا در قیمت ۱۸۰۰ ریال

1500 : قیمت و 130 : مقدار $\rightarrow$ در قیمت و مقدار تعادلی، دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد. (ج)

$1500 \times 130 = 195,000$: حداکثر دریافتی تولیدکننده

(صفحه ۳۶ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۳- عدم تعادل در بازار)

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

الف) دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی، اوراق مشارکت منتشر می‌کنند. دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت برعهده بانک مرکزی است. (صفحه ۷۴ کتاب درسی)

ب) به دلیل عمق علمی زیاد مباحث اقتصادی و نیاز مؤسسات دولتی و خصوصی به خدمات و مطالعات اقتصاددانان، در جهان امروز شاهد اهمیت روزافزون علم اقتصاد هستیم. (صفحه ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

ج) بازار سرمایه با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی، در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

(صفحه ۷۴ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۱- اهمیت علم اقتصاد - بخش ۲، فصل ۳- اوراق بهادار - تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

ارزش مسکوکات + اسکناس‌های موجود در دست مردم = میزان حجم پول در گردش (الف)

واحد پولی $700 + 150 = 850$: میزان حجم پول در گردش

حجم پول در گردش + سپرده‌های غیر دیداری + سپرده‌های دیداری = میزان نقدینگی (ب)

$1700 = 500 + X + 850$

$1700 = 1350 + X$

سپرده‌های دیداری $X = 350$

سپرده مدت‌دار + سپرده پس‌انداز = سپرده غیر دیداری (ج)

$$500 = \frac{1}{2} \times 700 + X$$

$$500 = 350 + X$$

$$X = 150 \text{ سپرده مدت دار}$$

(صفحه ۶۵ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۲- انواع سپرده)

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

سهام‌داران برای فروش سهام خود، ابتدا باید به یک کارگزاری مراجعه کنند، سپس قیمت مورد نظر خود را برای فروش تعیین کنند تا کارگزاری از سوی فروشنده (به‌عنوان وکیل سهام‌دار) اقدام به فروش سهام نمایند. (صفحه ۷۵ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۳- چگونگی سرمایه‌گذاری در بورس)

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

الف) مشکلات مبادلات تهاتری عبارتند از: ۱- عدم امکان تعیین و محاسبه قیمت‌های کالا و خدمات و تبدیل آن‌ها به یکدیگر ۲- عدم تمایل همزمان طرفین برای مبادله ۳- عدم امکان پس‌انداز و حفظ ارزش و انتقال آن به آینده. (صفحه ۵۲ کتاب درسی) ب) در گذشته صاحبان واحدهای تولیدی برای تأمین منابع مالی خود از پس‌اندازهای شخصی-مال به‌دست آمده از ارب-قرض گرفتن از بانک‌ها و یا اشخاص دارای اعتبار، استفاده می‌کردند. (صفحه ۷۱ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۱- تاریخچه پول-فصل ۳- ارتباط عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه)

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

ریال $1,100,000,000 = 220 \times 5,000,000$: درآمد بنگاه اقتصادی (الف)

ریال $80,000,000 = \frac{1}{5} \times 400,000,000$: هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات (ب)

کل هزینه - درآمد = سود (ج)

ریال $66,000,000 = 5,500,000 \times 12$: هزینه اجاره سالانه کارگاه

ریال $828,000,000 = 30 \times 12 \times 2,300,000$: دستمزد سالانه ۳۰ کارمند

ریال $80,000,000$: هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات

ریال $974,000,000 = 66,000,000 + 828,000,000 + 80,000,000$: کل هزینه تولید

ریال (سود) $126,000,000 = 1,100,000,000 - 974,000,000$: میزان سود سالانه

(صفحه ۲۹ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۲- محاسبه سود)

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

الف) شرکت‌های سهامی عام، می‌توانند سهام خود را در بورس اوراق بهادار عرضه کنند. برای این منظور، تقاضای پذیرش در بورس، توسط هیئت پذیرش سازمان بورس اوراق بهادار، بررسی دقیق می‌شود و سپس نسبت به پذیرش یا رد تقاضا، اقدام می‌شود. (صفحه ۷۴ کتاب درسی)

ب) به‌دلیل اصل «کمیابی» منابع و امکانات تولید و نیز نامحدود بودن نیازها و خواسته‌های انسان، انسان باید نیازهای خود را اولویت‌بندی کند و نسبت به رفع نیازها با اولویت بالا اقدام نماید. (صفحه ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۱- منابع و امکانات - مسئله انتخاب-بخش ۲، فصل ۳- اوراق بهادار)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) فرمول تمامی موارد به جزء گزینه ۲ درست هستند. فرمول صحیح نرخ تورم نیز به‌صورت زیر است (صفحه ۶۰ کتاب درسی):

$$\text{نرخ تورم} = \frac{\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{قیمت سطح‌های جدید}}{\text{سطح قیمت‌های قبلی}} \times 100$$

ب) در نوع تولید به‌صورت احیاء، انسان با کار خود و ابزارها، منابع طبیعی را به تولید تبدیل می‌کند. برداشت بدون کار از منابع طبیعی و نیز ایجاد مالکیت فردی پس از بهره‌برداری، از ویژگی‌های تولید در «حیازت» است. و نه در «احیاء». (صفحه ۲۴)

کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۲- درآمد و سود - انواع تولید - بخش ۲، فصل ۱- تورم)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

اشخاصی که قصد خرید سهام دارند، علاوه بر خرید حضوری، می‌توانند از طریق اینترنت نیز اقدام به خرید کنند و پس از انجام عملیات، نمونه چاپی را به‌عنوان رسید دریافت نمایند. (صفحه ۷۵ کتاب درسی)
(بخش ۲، فصل ۲- چگونگی سرمایه‌گذاری در بورس)

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر تغییرات قیمت کالا کم است، در اصطلاح کالا ضروری است و کشش قیمتی تقاضا کم است. مثال نمک در کتاب درسی آورده شده است. (صفحه ۲۱ کتاب درسی)
ب) افراد پول‌هایی را که نزد خود به‌عنوان وسیله حفظ ارزش، پس‌انداز می‌کنند، برای رفع نیازهای گوناگون روزمره و یا هزینه‌های پیش‌بینی نشده در آینده، مورد استفاده قرار می‌دهند. (صفحه ۵۷ و ۵۸ کتاب درسی)
(بخش ۱، فصل ۱- کالاهای ضروری و تجملی - بخش ۲، فصل ۱- وظایف پول)

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانکی، نقدینگی کل کشور شامل، مجموع اسکناس و مسکوکات در گردش و خارج از گردش (پس‌انداز خانگی) بود. اما با پیدایش پول‌های تحریری و خلق شبه‌پول، حجم نقدینگی شامل پول و شبه‌پول شد.
(صفحه ۶۰ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۱- نقدینگی)

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

واژه‌های غلط در سایر گزینه‌ها و اصلاح آن‌ها:

(۱) پس از انقلاب ← پیش از انقلاب

(۲) میرزا حبیب اصفهانی ← میرزا آقا تبریزی

(۴) سیاسی ← ادبی

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ:

شاعران دوره بازگشت در سطوح زبانی، ادبی و فکری، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

دو خطای متن و اصلاح آن‌ها:

* مستزادها ← مسط‌ها * ادبی ← اجتماعی

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

ابیات و آثار مرتبط و پدیدآورنده آن‌ها:

الف- ایده‌آل ← میرزاده عشقی

ج- تاریخ تطور نظم فارسی ← بهار

د- خداوندنامه ← صبا کاشانی

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ:

شاعران دوره بیداری تخیلات سرایندگان پیشین را در نظر داشتند و با تأثیرپذیری ...

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

علت نادرستی گزینه‌های دیگر:

(۱) ویژگی فکری نثر (۳) ویژگی ادبی نثر (۴) ویژگی زبانی شعر

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

ویژگی موارد داده شده:

الف- زبانی شعر ب- زبانی شعر ج- ادبی نثر
د- فکری نثر ه- فکری شعر و- زبانی نثر

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

از میان ویژگی‌های ادبی «تناقضی» در سروده یافت نمی‌شود و نیز ویژگی فکری «القای بی‌ثمر بودن وطن‌دوستی - فضای غم‌گرایانه شعر دعوتی است به تحمل استبداد» هر دو غلط هستند.

بررسی ویژگی‌های ادبی:

کنایه: خون‌بار کنایه از غم فراوان داشتن - وجه شبه تشبیه مصراع دوم به‌طور کنایی از بی‌اعتباری عمر و دنیا سخن می‌گوید.
استعاره: مرغ گرفتار - گلشن ویران - قفس - هزاران به‌ترتیب استعاره از انسان اسیر - دنیا - محیط پر از استبداد - آزادی‌خواهان هستند و «بهار» استعاره و جان‌بخشی دارد.
مجاز: مژه مجازاً به معنی چشم است.

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های دیگر فاقد آرایه‌های حسن تعلیل - مجاز - تضاد - تناقض هستند.

بررسی آرایه‌های موجود:

(۲) تلمیح: بیت به روز قیامت و محاسبه اعمال و حاصل دنیوی کارهای ما اشاره دارد.
(۳) «سنگ» مجازاً کوه - «شیرین» ایهام تناسب دارد به معنی ۱- معشوقه فرهاد که مورد نظر نیست. ۲- عزیز که قابل استفاده در بیت است.

(۴) بیت دارای اسلوب معادله است. (برای مفهوم ذهنی مصراع اول، مصداقی در مصراع دوم آمده است).
توجه: «ریزش» در مصراع اول به معنی «بخشش و انعام» است.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی مجاز و تشبیهات:

(۱) تشبیهات: دام زلف - مهوشان - مشکین سلاسل - فاقد مجاز
(۲) تشبیهات: تیغ غمزه - زهرآب ناز * مجاز: «صد» مجازاً مقدار بی‌شمار
(۳) تشبیهات: خانه چشم * مجاز: «چشم» در مصراع اول به معنی نگاه و نظر است.
(۴) تشبیهات: آتش چون شمع - طرب‌خانه دل - مرغ جان * مجاز: سر (در مصراع دوم) مجازاً وجود

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی جایگاه آرایه‌ها:

ب- تناقض در «غرق و می‌سوزم»

ج- مجاز: «عنان و دل» به‌ترتیب مجاز از اختیار و محبت

د- گروه لف: ملامت - ندامت گروه نشر: کشیدم - شنیدم (مشوش)

ه- اسلوب معادله: مصراع اول مصداقی برای مفهوم ذهنی مصراع دوم است.

و- اغراق: به دو شکل؛ ابروی جانان در دنیا تک است - آن‌قدر چشم گریه کرد که طاق ابروها نم گرفته است.
مورد (الف) اضافه و فاقد آرایه‌های خواسته‌شده است.

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

(۱) «طارم اخضر» استعاره از «فلک» است، ولی هیچ تضمینی در این گروه کلمات وجود ندارد.

(۲) وجود دو مبحث (یا واژه) در مصراع اول بیت دوم و نیز دو مبحث یا واژه در مصراع دوم همان بیت الزاماً نشان‌دهنده لف و نشر نیست. از طرفی گاهی واژه «تنگ» به معنی جای تنگ/ مشکل و ناراحتی، ایجادکننده ایهام است، اما این موضوع در مورد «تنگنا» مصداق ندارد.

(۳) بیت دوم فاقد حسن تعلیل است، ولی دو تشبیه (مجموعه تنگنای دوزخ - تو چو بوی عود) در بیت مشهود است.

(۴) سپند (به جهت شوخ بودن: بی‌قراری) جان‌بخشی دارد، ولی قفس به معنای حقیقی خود فاقد مجاز است.

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) «الف شدن» به معنی شرمسار شدن ← «تیغ» استعاره و جان‌بخشی * «سینه شهباز من» تشبیه دارد. بیت تلمیح دارد به جایگاه اصلی انسان یعنی بهشت برین.
- (۲) چشم استعاره و جان‌بخشی * ید بیضا - طور - ایمن یادآور تلمیح هستند. * تشبیه چشم به ید بیضا
- (۳) دو تشبیه: بادیۀ عشق - صد بادیه گرد چون باد * دو استعاره (جان‌بخشی) دل - باد * بیت فاقد تلمیح است.
- (۴) تشبیه صبا به هدهد * جان‌بخشی بر صبا * بیت تلمیح دارد به قصه حضرت سلیمان و هدهد و ...

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

بیت فاقد مجاز - تضمین و تضاد است.

بررسی آرایه‌های موجود:

- (۱) مراعات نظیر در (دم - عیسی - کشت) توجه: «دم» به معنای حقیقی خود آمده است.
- (۲) در مصراع دوم: دم زنده‌کننده عیسی با اوست و ما را می‌کشد، تناقض دارد * تشبیه دل به سنگ
- (۳) «دل» استعاره و تشخیص دارد. بیت فاقد تضمین است.
- (۴) بیت به داستان حضرت عیسی تلمیح دارد و فاقد تضاد است.

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

با چیدمان درست دستوری بیت گروه لف و نشر مشخص می‌شوند؛ به این شکل:

باد، در دهن لاله، ریخته و بیخته است مشک سیاه و درّ ثمین را

لف ۱ لف ۲ نشر ۲ نشر ۱

ضمناً بیت دارای چهار استعاره (لاله - باد - مشک سیاه استعاره از سیاهی درون لاله - درّ ثمین استعاره از قطرات باران) است که دو استعاره در مصراع اول یافت می‌شود.
جناس بین (ریخته و بیخته) - واژه‌آرایی (ریخته - بیخته) - واج‌آرایی (خ - ت - ر - ی -) توجه: لف و نشر بیت مشوّش است.

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

اوزان گزینه‌ها:

- (۱) مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن (رکن اول و آخر هر کدام سه هجا دارد)
- (۲) فَعْلَاتِن × ۳ فَعْلِن
- (۳) فاعلاتن × ۳ فاعلن
- (۴) مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

وزن هر گزینه:

- (۱) مفتعلن مفاعلن × ۲
- (۲) مفتعلن فاعلن × ۲
- (۳) مفاعلن فَعْلَاتِن مفاعلن فَعْلِن
- (۴) مفعولُ فاعلاتن × ۲

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

جایگاه و نوع اختیار زبانی در هر مصراع گزینه‌ها:

- (۱) کِ شی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (مصراع اول: یک اختیار زبانی)
- مصراع دوم: با تا (حذف همزه) یی مَز (حذف همزه) (مصراع دوم: دو اختیار زبانی) ← فاعلاتن × ۳ فاعلن
- (۲) مصراع دوم: تُس تَر (حذف همزه) گو (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (مصراع اول: دو اختیار زبانی)
- مصراع دوم: ی کَن (حذف همزه) گو (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) هَ ری (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (مصراع دوم: سه

اختیار زبانی) ← فاعلاتن $3 \times$ فاعلن

- (۳) مصراع اول: پَ سی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (مصراع اول: یک اختیار زبانی)
 مصراع دوم: بَ رُف (حذف همزه) شو رَن (حذف همزه) (مصراع دوم: دو اختیار زبانی) ← فاعلاتن $3 \times$ فاعلن
 (۴) مصراع اول: بَ سا (حذف همزه) بَ را (حذف همزه) (مصراع اول: دو اختیار زبانی)
 (مصراع دوم فاقد اختیارات زبانی) ← مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی موارد هر گزینه:

- (۱) وزن بیت ناهمساز و با دو وزن (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن) / (مستفعلن مفاعل مستفعلن فاعل) قابل نمایش است.
 (۲) بیت فاقد وزن دوری (همسان دولختی) است و برش آن نیز ۳ تایی - ۴ تایی نیست.
 (۳) هیچ نظم همسانی مشاهده نمی‌شود، ولی آخرین رکن در یک وزن (فعل) است.
 (۴) طبق تقطیع هجایی بیت، فقط سه اختیار حذف همزه (اختیار زبانی) در بیت مشهود است.
 کا شا بَ خَش م رَف تِ یِ ما آ ش تِ یِ کُ نان با زام دی ک دی دِ یِ مُش تا قِ بَر د رَس ت

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

وزن هر مصراع:

- الف- فاعلاتن $3 \times$ فاعلن ب- مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن
 ج- فاعلاتن $3 \times$ فاعلن د- فاعلاتن $3 \times$ فاعلن
 (در تقطیع مصراع‌ها به اختیارات اعمال شده توجه کنید).

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

وزن هر گزینه (در صورت لزوم به دو صورت)

- (۱) مفعول مفاعیلن $2 \times$ = مستفعل مفعولن $2 \times$
 (۲) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فاعل
 (۳) مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن
 (۴) مفعول فاعلاتن $2 \times$ = مستفعلن فاعلن $2 \times$

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

در همه ابیات سخنان یار برای عاشق، زیبا، شیرین و زنده‌کننده است، ولی در گزینه پاسخ دردآفرین و ناراحت‌کننده است.

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: «تجلی روح خدایی از پس آلودگی‌ها» است.

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم نهایی بیت سؤال و گزینه‌های غیر پاسخ «البلا للولاء»؛ همانا، سختی‌های راه عشق مختص به عاشقان است، ولی مفهوم گزینه پاسخ «تأکید بر ارزشمندی مناعت طبع، عزت نفس و قناعت» است.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۲- می‌ورزیدند / ناراحت کرده‌اند ۳- می‌ورزیدند / ناراحت شوی ۴- ناراحت نباش (ص ۱۲ عربی ۱۲)

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- بگیرد ۳- دوست نمی‌داشتید ۴- سخنش (ص ۱۳ عربی ۱۲)

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- جسته / کارهایی ۲- ترجمه نشدن ضمیر «نا» در «موتنا» ۴- ترجمه نشدن ضمیر «نا» در «موتنا» (ص ۲۲ عربی ۱۲)

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: ۲- زمینه / از آن ۳- زمینه‌هایی که علمی است. ۴- کارهایمان / خواهد شد (ص ۲۲ عربی ۱۲)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- ترجمه نشدن ضمیر «کم» ۲- دنیا نزدشان ۴- هنگام رکوع / سست‌تر (ص ۲۷ و ۲۸ عربی ۱۲)

۱۶۱. گزینه ۴ درست است.

در این عبارت اشاره شده به دورویی که بیت مقابل، همان مفهوم را در بردارد. (ص ۳۵ عربی ۱۲)

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- می‌میرد (ترجمه صحیح: می‌میرانی) ۳- برای ما قرارداد (ترجمه صحیح: قراردادیم) ۴- کشته می‌شوند

(ترجمه درست: مبارزه می‌کنند) (ص ۱۵ عربی ۱۲)

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

تنها عبارتی که با مفهوم مقابله یکی نیست، همین عبارت است که در آن اشاره به انواع صبر شده، ولی در مفهوم آمده است

که صبر کلید گشایش است. (ص ۱۷ عربی ۱۲)

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

رد گزینه‌ها: ۲- وحده: به تنهایی ۳- حیوان واحد لبون: یک حیوان پستاندار ۴- إنا: فقط یک حیوان پستاندار (ص ۳۰ عربی ۱۲)

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) متعجباً حالت ضمیر ت (من) که فاعل است را بیان کرده است. (۲) خائفین حالت جمیع الطلاب که فاعل است را بیان می‌کند.

(۴) جالسین حالت ضمیر نا (ما) که فاعل است را بیان می‌کند. (درس ۲ عربی ۱۲)

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه کلمه «مبشرین» نمی‌تواند حال باشد چون اگر حذف شود جمله ناقص است. و کلمه منذرین هم معطوف به مبشرین است.

۱- مشتاقین: حال ۳- و هما مبتمستان: حال ۴- متأخرین: حال (درس ۲ عربی ۱۲)

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

توضیح: ۱- النفاق باید الأنفاق باشد. ۲- یشعر باید لایشعر باشد. ۴- غرام باید کیلو غرام باشد. (ص ۲۸ عربی ۱۲)

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

خبر فعل ناقص کان منصوب است و با سایر گزینه‌ها متفاوت است در اعراب

رد سایر گزینه‌ها:

۱- إنا تأثیری در جمله نمی‌گذارد و بنابراین خبر مرفوع است. ۲- خبر لای نفی جنس مرفوع است. ۳- خبر حرف مشبه

بالفعل مرفوع است. (ص ۱۳ عربی ۱۲).

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

عبارتی که در آن مفعول به نیابت از فاعل آمده یعنی عبارتی که در آن فعل مجهول بوده و دارای نایب فاعل است و تنها

گزینه‌ای که فعل مجهول دارد، همین گزینه است و کلمه (من) نایب فاعل است. (ص ۱۳ عربی ۱۲)

۱۷۰. گزینه ۱ درست است

اسمی که بر دو نفر دلالت کند، اسم مثنی است، بنابراین کلمه «والدین» اسم مثنی است.

رد سایر گزینه‌ها: ۲- المحسنین: جمع مذکر سالم است. ۳- المساکین: جمع مکسر است. ۴- أنا / أمی هر کدام یک نفر هستند.

(ص ۳۲ عربی ۱۲)

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

مهم‌ترین تحولات تاریخ جهان در قرن ۱۹ میلادی عبارت‌انداز: تداوم و گسترش رقابت‌های استعماری، رشد اندیشه ملی‌گرایی (ناسیونالیسم) و ظهور قدرت‌های جدید. (درس ۶ ص ۷۸)

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

مهم‌ترین علل بروز جنگ جهانی اول، اختلافات مرزی و دشمنی شدید آلمان و فرانسه، مسابقه تسلیحاتی، رقابت بر سر مستعمرات و اقدام برای توسعه نفوذ و دخالت در منطقه شبه‌جزیره بالکان بود. (درس ۶ ص ۸۲)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

جامعه ملل شکل اولیه سازمان ملل است. پس از جنگ جهانی اول، با طراحی فاتحان جنگ، تشکلی با عضویت چهل کشور در ژنو سوئیس تأسیس شد. (درس ۶ ص ۸۷)

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

آیت‌الله سیدحسن مدرس یکی از جدی‌ترین مخالفان قرارداد ۱۹۱۹ میلادی بود. (درس ۶ ص ۹۱)

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

دوره دوم مشروطه یکی از برهه‌های مهم تاریخ معاصر ایران است و دارای دو ویژگی بارز بود: ۱) اختلاف‌های شدید بین طرفداران مشروطه ۲) مداخله‌های آشکار و سلطه‌گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران (درس ۵ ص ۷۴)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

تعزیه که ریشه در آیین‌های باستانی داشت، در عصر صفوی برای بزرگداشت حماسه کربلا و شهادت امام‌حسین (ع) رواج یافت. (درس ۴ ص ۵۷)

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنه‌الروم اول و دوم میان آن‌ها بسته شد. (درس ۳ ص ۴۶)

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست. (درس ۲ ص ۲۷)

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی پدیدار شده است. ضمن توجه به مردم نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است. (درس ۱ ص ۶)

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

فتحعلی‌شاه برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و در دوره ناصرالدین‌شاه، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت. (درس ۴ ص ۵۴)

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

در این سوال تفاوت‌های بین مشخصات شهر و روستا بررسی شده است. در گزینه ۱ وابستگی اجتماعی در میان روستانشینان بیشتر و تغییرات اجتماعی در میان شهرنشینان بیشتر است. در گزینه ۲ از آنجا که فعالیت جمعیت بزرگسال شهر و روستا به ترتیب در صنعت و کشاورزی تمرکز دارد، بنابراین چشم‌انداز طبیعی شهرها از روستا محدودتر است. گزینه ۴ نیز مطلب نامناسبی را مطرح کرده است. زیرا با اینکه خدمات و تسهیلات در روستاها محدودتر است اما جمعیت فعال این سکونتگاه‌ها در بخش خدمات فعالیت چندان زیادی ندارند. اما گزینه ۳ چشم‌انداز طبیعی گسترده‌تر روستاها در شهرها موجب شده است که بیشتر جمعیت فعال روستاها اشتغال‌شان را که عمدتاً نوع اول است در فضای بازتری داشته باشند.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

آستانه جمعیت نفوذ در شهرهای بزرگ مثل تهران در برخی ارائه خدمات مانند عرضه خودرو یا خدمات پزشکی و ... به حداکثر خود می‌رسد و محدوده‌ای به اندازه کشورمان دارد. گزینه ۳ وارونه موضوع را مطرح کرده است. در گزینه‌های ۱ و ۲ نمی‌توان گفت در سطح یک استان که یک یا چند شهر بزرگ یا مادرشهر در آن استقرار دارد، بیشترین یا کمترین آستانه جمعیتی نفوذ را برای شهرهای کوچک در نظر گرفت.

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

تعدد و تنوع خدمات با میزان جمعیت ارتباط مستقیم دارند (نه غیرمستقیم یا معکوس) به‌طوری که هر دو عامل به سمت راس هرم افزایش یافته و به سمت قاعده کاهش می‌یابد. بنابراین کلانشهرها خدمات و جمعیت در حالت حداکثر دارند و روستاهای کوچک و هاملت خدمات و جمعیت را در حداقل خود دارند.

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

پدیده‌ای که امروزه در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل مسکن شکل می‌گیرد، اسکان غیر رسمی یا غیر قانونی است. حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی جلوه‌هایی از این پدیده است. وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می‌شوند، با توجه به گران بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به‌طور غیر قانونی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند. زاغه‌نشینی نیز نوعی اسکان غیر رسمی است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به‌وجود بیاید. بنابراین هر دو در حاشیه شهر استقرار دارند، هر دو غیررسمی هستند و عمدتاً توسط مهاجران فقیر ساخته می‌شوند. اما هر دو در نقاط مختلف یک کلان‌شهر یا مادرشهر استقرار ندارند. بلکه صرفاً زاغه‌نشینی است که در مراکز شهر نیز مشاهده می‌شود.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

در متن درج شده در صورت سوال که با استفاده از هوشمندسازی شهر به‌وجود می‌آید. سه موضوع شهر پایدار مطرح شده است. الف- نور و روشنایی معابر که می‌تواند زیباسازی و میلان شهری همزمان با شهر هوشمند عرضه کند. ب- صرفه‌جویی در مصرف انرژی یکی از ابعاد اصلی محیط زیست شهری است. ج- تأمین امنیت شهری به کمک نورپردازی هوشمند که برای جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی شهرها و سرقت خودروها و ... نقش موثری دارد.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

سرانه استاندارد و قابل قبول برای هر نوع کاربری در نواحی مختلف، متفاوت است. برای مثال، در ناحیه‌ای با توجه به نوع آب و هوا، سرانه استاندارد و قابل قبول فضای سبز ۲۰ متر مربع برای هر فرد تعیین شده است؛ اما اگر سرانه فضای سبز آن ناحیه ۱۳ مترمربع باشد، نشان می‌دهد که سرانه از حد استاندارد کمتر است و در این زمینه کمبود وجود دارد. بنابراین هر نوع کاربری در هر ناحیه سرانه متفاوتی دارد.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد. دلیل این اختلاف این است که، ایجاد فرصت‌های شغلی و تمایل به سرمایه‌گذاری در نواحی شهری بیش از نواحی روستایی است. از سوی دیگر علاوه بر نابرابری‌های اقتصادی، نابرابری‌های رفاهی نیز بین شهر و روستا وجود دارد. بنابراین علاوه بر کمبود فرصت‌های شغلی در روستاها، وضعیت دسترسی فقیران روستایی به آموزش، بهداشت و درمان، و مسکن بدتر از فقرای شهری است.

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

میزان احداث شبکه‌های ریلی و دسترسی به آنها در نواحی مختلف دنیا متفاوت است. قاره اروپا گسترده‌ترین شبکه خط‌آهن را در میان قاره‌های جهان دارد و سفر به بیشتر کشورهای این قاره از طریق خط‌آهن و قطار امکان‌پذیر است. البته برخی از کشورهای جهان نیز راه‌آهن ندارند. کشورهای ایالات متحده آمریکا، روسیه، چین و هند بیشترین میزان خطوط ریلی را در جهان دارند. ایالات متحده آمریکا دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است که ۸۰ درصد آن به حمل بار اختصاص دارد.

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

کشتی‌های مسافربری انواع مختلفی دارند. برخی از آنها اقیانوس‌پیما هستند و مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند کشتی‌های کروز، کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و

دوباره به مبدأ باز می‌گردانند اما در رابطه با کشتی‌های حمل بار از دهه ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل‌ونقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شیوه سرعت بخشید. نخست، تولید کشتی رو-رو که تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند. این امر هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد. یکی از کاربردهای مهم این کشتی‌ها حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست. دومین تحول، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر بود. قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی را در بندرها برای تخلیه و بارگیری مصرف می‌کردند. کانتینرها که از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند، سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را افزایش می‌دهند. همچنین قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های خاص و وجود برچسب‌هایی با مشخصات کالاها در روی کانتینرها مدیریت و انبارداری محموله‌ها را آسان‌تر می‌کند.

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

حمل و نقل هوایی ۱- بیشترین مصرف سوخت را دارد؛ ۲- همانند حمل‌ونقل دریایی و برخلاف حمل‌ونقل ریلی مشکلات احداث راه ندارد ولی باید با توجه به مرزهای هوایی حرکت کند؛ ۳- برای حمل کالاهای سبک و گران قیمت مناسب است؛ ۴- بیشترین امنیت را از نظر تعداد کشته شدگان را دارد؛ بنابراین موارد الف و د درست هستند. اما مورد ب به دلیل اینکه حمل‌ونقل دریایی نیز احداث راه ندارد درست است. همچنین از نظر حجم کالا، حمل‌ونقل هوایی محدودیت دارد و کالاهای سبک را جابه‌جا می‌کند اما حمل‌ونقل ریلی بیشترین تنوع را در این زمینه دارد.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

قسمت اول: همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیش‌گیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند، جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیش‌گیری و کنترل جامعه را می‌دهد، لذا در این رویکرد هدف جامعه‌شناسی نیز همانند هدف علوم طبیعی است. قسمت دوم: نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. (درس ۳، درس ۴)

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. تلاش‌های علمی به‌تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. اگر رویکرد جهان متجدد به دانش علمی، به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. (درس ۱)

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

قسمت اول: اما در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیر علم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت و زمینه رونق و غلبه تفسیر و رویکرد تفسیری فراهم شد. قسمت دوم: روش رویکرد تفسیری: تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) (درس ۵)

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

علوم اجتماعی نیز با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

با مقایسه علوم طبیعی و علوم اجتماعی می‌توانیم به برخی فواید علوم اجتماعی پی ببریم.

علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و درست را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. (درس ۲)

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه درست استفاده کنند. از این‌رو، علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند. (درس ۲)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

در دانش عمومی کم و بیش، دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد: دیدگاه سوم در این دیدگاه تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست: دیدگاه اول دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد: دیدگاه سوم دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است: دیدگاه دوم دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند: دیدگاه اول (درس ۱)

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

جامعه‌شناسی تبیینی، نظم اجتماعی را بیشتر براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، نفع، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرند. این قواعد، علاوه بر اینکه نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند، از آن‌ها در برابر گزندها و آسیب‌ها نیز محافظت می‌نمایند. جوامعی که نظم اجتماعی را براساس الگوی تبیینی برقرار می‌سازند، شاید با تطمیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند اما در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت، موفق عمل نمی‌کنند. از این‌رو هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی و نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود بیفزایند. (درس ۳)

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

قوم‌نگاری: یکی از این روش‌ها (کیفی) است. در این روش، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند؛ خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد. مطالعه موردی: یکی دیگر از روش‌های کیفی است. اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از این روش استفاده می‌کند. در مطالعه موردی یک ده، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و به‌طور کلی جزئیات زندگی مردم ده بررسی می‌شود. (درس ۵)

قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

آشنایی‌زدایی که معنای عادت‌زدایی نیز می‌دهد، ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و برای فرق گذاشتن میان زبان عادی و زبان شاعرانه به کار رفت و از آنجا به علوم اجتماعی راه یافت. افراد در زندگی روزمره غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن موقعیت می‌کاهند و آگاهی و دانش ساده و راحت‌تری از آن می‌سازند. براساس این دانش، عمل می‌کنند و با تکرار عمل، عادت آن‌ها می‌شود و به‌صورت نوعی دانش عملی و ابزاری (چگونگی انجام کارها) در دانش عمومی آن‌ها ذخیره می‌شود، اما جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت

اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود. (درس ۳)

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

قسمت دوم: ارتباط میان پدیده ای اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

قسمت سوم: اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم. (درس ۲، درس ۳)

۲۰۱. گزینه ۲ درست است.

قسمت اول: جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.

قسمت دوم: ماکس وبر از سلطهٔ چنین نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند. (درس ۴)

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

قسمت اول: شباهت – شهادت‌طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی، دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ است.

قسمت دوم: تفاوت آن‌ها در معنای متفاوتشان است.

دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت آن‌ها را تعیین می‌کند و از آن‌ها سه پدیدهٔ مختلف می‌سازد.

نکته: در شهادت‌طلبی اهمیت ندادن به زندگی دنیوی دیده نمی‌شود بلکه اهمیت بیشتر قائل شدن به زندگی اخروی نسبت به زندگی دنیوی قابل مشاهده است، لذا قسمت اول گزینه‌های ۱ و ۲ نمی‌تواند به‌عنوان شباهت شهادت طلبی و خودکشی درست باشد. (درس ۵)

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند: رکود اراده‌ها

با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است: سقوط ارزش‌ها اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است: سقوط ارزش‌ها تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها و تبدیل کردن آن‌ها به موجوداتی آرام و دست‌آموز برای اجرای نمایش: سقوط ارزش‌ها (درس ۴)

۲۰۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی و مطالعهٔ پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آن‌ها، به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود.

دست شستن از جان و زندگی، خودکشی و فداکردن جان برای وطن (شهادت‌طلبی) شباهت و تفاوت این پدیده‌ها چیست؟ شباهت در دنیا و استقبال از مرگ است. تفاوت آن‌ها در معنای متفاوتشان است و دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت آن‌ها را تعیین می‌کند و از آن‌ها سه پدیدهٔ مختلف می‌سازد.

وجود نظریات متفاوت، نشانهٔ پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته فهم آن‌هاست. (درس ۵)

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

به‌سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به‌تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. به‌علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ، هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. (درس ۴)

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

وجود یا هستی، وجه مشترک موجودات و ماهیت یا چیستی، وجه اختصاصی آن‌ها است.

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

معنای اینکه «هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند» این نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده و آن چیز را ساخته باشند، مانند ترکیب آب از اکسیژن و هیدروژن؛ بلکه به معنای آن است که وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود واحد هستند.

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

توماس آکوئیناس تحت تأثیر اندیشه‌های ابن سینا بود و ابن سینا فیلسوف مسلمان پیرو ارسطو است. فیلسوفان مسیحی اروپائی در قرن سیزدهم میلادی با ترجمه آثار ابن سینا و ابن رشد مجدداً با ارسطو آشنا شدند.

۲۰۹. گزینه ۱ درست است.

موضوعی که نسبت به محمول وجود رابطه احتمالی ندارد، ممکن است واجب‌الوجود باشد یا ممتنع‌الوجود و اگر ماهیتی در عالم خارج موجود شود یعنی واجب‌الوجود بالغیر است ولی اگر ماهیتی را در جهان نیابیم یعنی هنوز از حالت امکانی خارج نشده است.

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

فیلسوفان مسلمان اصل علیّت را اصلی عقلی می‌دانند که هر شناخت تجربی مبتنی بر پذیرش آن است.

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

ارتباط میان پدیده‌ها نتیجه اصل علیّت، حتمیت در نظام هستی نتیجه پذیرش اصل وجوب علی و معلولی و نظام معین هستی نتیجه اصل سنخیت است.

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

رابطه علیّت، رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف یعنی علت به طرف دیگر یعنی معلول، وجود و هستی می‌دهد و انکار آن مساوی پذیرش صُدفه و اتفاق در جهان است.

۲۱۳. گزینه ۲ درست است.

اگر معلولی به وجود آمده باشد یعنی وجودش واجب شده و توسط علت خود، از حالت امکانی یعنی تساوی میان وجود و عدم خارج شده و به وجود آمده است.

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

این بیت نشان‌دهنده سنخیت میان علت و معلول است که نظم هستی را نشان می‌دهد.

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

دیوید هیوم معتقد بود که اصل علیّت را نمی‌توان از راه حس و تجربه به دست آورد بلکه اعتقاد به آن را به‌خاطر عادت ذهنی ناشی از توالی پدیده‌ها می‌دانست که آن را تداعی می‌نامید.

۲۱۶. گزینه ۲ درست است.

کسانی که به علت نخستین اعتقاد دارند، یعنی جهان و هستی را هدفمند و غایتمند می‌دانند، آن‌ها اتفاق به معنای نفی غایتمندی را رد می‌کنند.

۲۱۷. گزینه ۳ درست است.

برهان مشهور ارسطو برای اثبات وجود خداوند، برهان حرکت نام دارد. یکی از افلاطون‌شناسان اروپایی، افلاطون را ابداع‌کننده خداشناسی فلسفی می‌داند. برهانی که از تجربه گرفته شده برای اثبات وجود خداوند، برهان نظم است. (که هیوم در ایراد خود بر برهان نظم این را بیان می‌کند)

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

بعد از اینکه ایرادهایی بر برهان‌های عقلی برای اثبات وجود خداوند وارد شد و این برهان‌ها دچار سیر نزولی شدند، فیلسوفان تجربه‌گرایی در اروپا ظهور کردند که از تجربه‌های درونی و عشق و عرفان برای باور به وجود خداوند استفاده کردند که عبارت

بودند از ویلیام جیمز، هانری برگسون، کرکگور و کاتینگهام.

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

به نظر فارابی اگر قرار باشد سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به عقب برگردد و منتهی به علتی نشود که آن دیگر معلول نباشد، آن وقت دیگر نوبت به موجودی که اکنون پیش روی ماست نمی‌رسید.

۲۲۰. گزینه ۳ درست است.

ملاصدرا براساس مبانی فلسفی خود، استدلال ابن سینا را ارتقا بخشید. این اولین برهان و یا تنها برهان عقلی نیست که به اثبات وجود خداوند می‌پردازد و سایر فیلسوفان مسلمان نیز نیاز جهان هستی به خداوند را تبیین عقلانی کرده‌اند.

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۴ درست است.

پرخاشگری یک رفتار قابل مشاهده مستقیم است و باید در شرایط طبیعی بررسی شود، بنابراین روش مشاهده مناسب است. برای بررسی میزان پیشرفت تحصیلی در روش‌های آموزشی مختلف باید یک آزمون از دانش‌آموزانی که در آموزش آنلاین شرکت کرده‌اند و یک آزمون از دانش‌آموزانی که در آموزش حضوری شرکت کرده‌اند، گرفته شود و با به‌دست آوردن نمره هردو گروه و مقایسه آن‌ها، اثربخشی دو روش را با هم مقایسه کرد.

بررسی میزان تطابق ویژگی‌های شخصیتی زوجین نیاز به گفت‌وگوی هدفمند با آن‌ها دارد و از طریق روش مصاحبه انجام می‌شود. البته ممکن است روان‌شناس از آزمون و پرسش‌نامه هم برای رسیدن به این هدف استفاده کند، ولی قطعاً نیاز به مصاحبه دارد. تأکید سؤال بر پرسیدن رو در رو از زوجین نشان‌دهنده روش مصاحبه است. (در پرسش‌نامه به‌صورت کتبی و غیر رو در رو از افراد سؤال پرسیده می‌شود). (درس ۱)

۲۲۲. گزینه ۳ درست است.

- احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم از هیجانات مرکب هستند که در اثر رشد هیجانی در کودکی به‌وجود می‌آیند.
- تحریک‌پذیری و بی‌ثباتی در احساسات از ویژگی‌های رشد هیجانی در دوره نوجوانی است و بخشی از آن به تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی مربوط می‌شود.
- آرمان‌گرایی از پیامدهای تغییرات شناختی در دوره نوجوانی است. (درس ۲)

۲۲۳. گزینه ۱ درست است.

سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه نوجوانان نگهداری می‌شود. نوجوانان برخلاف کودکان قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند، در حالی که کودکان بر استدلال‌ها، قضاوت‌ها و تصمیم‌هایشان اشراف ندارند، بنابراین «نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر» موجب «اشراف بر استدلال‌ها، قضاوت‌ها و تصمیم‌ها» می‌شود. (درس ۲)

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

در شرایطی که مجبور می‌شویم توجه را به چند بخش تقسیم کنیم، میزان شباهت، درجه دشواری و مهارت می‌تواند اثر منفی توجه تقسیم شده را کاهش دهد.

یعنی هرچه شباهت کمتر، درجه دشواری بیشتر و مهارت بیشتر باشد، توجه تقسیم شده کارایی بهتری دارد.

- هرچه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود.

- برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. بهتر است هر از چند گاهی بعد از مطالعه استراحت کنید.

- برای ایجاد توجه متمرکز از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف استفاده کنید. اگر حواس مختلف درگیر انجام دادن

یک تکلیف باشد، کارایی خوبی خواهد داشت. (درس ۳)

۲۲۵. گزینه ۴ درست است.

یکی از عوامل ایجاد خوگیری و عدم تمرکز «یکنواختی و ثبات نسبی» است.

وقتی موضوع مورد توجه همیشه به‌صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند، در نتیجه ابعاد جدید آن را

در نمی‌یابد. استفاده از رنگ‌های مختلف هنگام مطالعه و خط کشیدن روی واژگان مهم به وسیله برخی دانش‌آموزان، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و ثبات و در نتیجه ایجاد تمرکز است. (درس ۳)

۲۲۶. گزینه ۱ درست است.

انجام دادن همزمان تکالیف، کارایی توجه را کاهش می‌دهد. با این وجود هرچقدر تکالیفی که همزمان انجام می‌دهیم شباهت بیشتری داشته باشد، آن‌ها را بهتر انجام می‌دهیم. همچنین هرچقدر دشواری دو کار کمتر باشد و در انجام آن‌ها مهارت بیشتری داشته باشیم، انجام همزمان آن‌ها بهتر خواهد بود. بنابراین شباهت بالا، دشواری کم و مهارت بالا اثر منفی «توجه تقسیم شده» را کاهش می‌دهد. (درس ۳)

۲۲۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد:

الف) محمد بخش‌هایی از اطلاعات سپرده شده را فراموش کرده: خطای حذف کردن
ب) سارا در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطرات پرداخته و چالاهای ایجاد شده را پر کرده است: خطای اضافه کردن
ج) فاطمه به بازشناسی یا یادآوری غیر واقعی رویدادی پرداخته است که اتفاق نیفتاده است: حافظه کاذب (جزو خطای اضافه کردن) (درس ۴)

۲۲۸. گزینه ۱ درست است.

ابینگهوس مجموعه‌ای از واژگان بی‌معنا همانند (راک، ووک، ساده و سیت) را حفظ کرد و بعد سعی کرد آن‌ها را به‌خاطر آورد. آزمایش وی دو نتیجه در بر داشت: ۱) با گذشت زمان، بعضی از واژگان فراموش می‌شوند. ۲) بیشترین مقدار فراموشی در ساعات نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد و هرچه بر گذشت زمان افزوده شود از شدت فراموشی کاسته می‌شود. (درس ۴)

۲۲۹. گزینه ۴ درست است.

از آنجایی که شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت می‌تواند بیشتر باشد. (درس ۴)

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت $2-7$ ماده است و ملاک ذخیره‌سازی اطلاعات، فقط ذخیره‌سازی کوتاه (حداکثر چند دقیقه) است. پس حافظه کوتاه‌مدت تابع زمان است.

اما از آنجا که شکل‌گیری حافظه کاری علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات در آن برخلاف حافظه کوتاه‌مدت می‌تواند بیشتر باشد. (درس ۴)

۲۳۱. گزینه ۲ درست است.

مرحله سوم «ارزیابی راه‌حل» است. در این مرحله باید راه‌حل‌های انتخاب شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم. در مثال مربوط به مشکل یادگیری زبان انگلیسی، دانش‌آموز باید نمرات درسش را بعد و قبل از اجرای روش مطالعه جدید مقایسه کند تا بتواند آن روش را ارزیابی کند. (درس ۵)

۲۳۲. گزینه ۲ درست است.

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «خوب تعریف نشده» هستند. در حالی که مسئله‌های علوم دیگر این‌گونه نیست. «حل معادله جبری دو مجهولی» مسئله‌ای است که در آن موقعیت اولیه را به‌راحتی می‌توان تعیین کرد، فهرست اقدامات مشخصی در دسترس است، هدف را به‌راحتی می‌توان تعیین کرد و امکان تضمین دستیابی به هدف وجود دارد؛ در نتیجه از نوع «خوب تعریف شده» است. در حالی که «ایجاد حمایت‌های اجتماعی از افراد معتاد» این ویژگی‌ها را ندارد و جزو مسائل علوم انسانی است که «خوب تعریف نشده» محسوب می‌شود. (درس ۵)

۲۳۳. گزینه ۳ درست است.

مسئله عبارت است از: عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود (درس ۵)

۲۳۴. گزینه ۲ درست است.

استفاده از روش‌های تحلیلی، دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین می‌کند. روش‌های تحلیلی مورد قبول همه است.

هرچند روش‌های تحلیلی از قواعد مشخصی تبعیت می‌کند و ما را در دستیابی به نتیجه کمک می‌کند، اما در بسیاری از موارد زمان‌بر است. به همین دلیل برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی استفاده کنند. روش اکتشافی با روش‌های غیر منطقی (یا بدون دلیل منطقی) صورت می‌گیرد و عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است و اجرای آن دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین نمی‌کند. (درس ۵)

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند. تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را «انتقال» گویند. گزینه‌های ۳ و ۴ تعریف اثر نهفتگی است. مهم‌ترین دلیل عدم موفقیت برخی افراد در حل مسائلی مانند «هشت سکه» پیروی صرف از تجربه گذشته است. تجربه گذشته در صورت بازبینی راهگشای مفیدی خواهد بود. (درس ۵)